

NEDERLANDS
ARBITRAGE INSTITUUT

ARBITRAGEREGLEMENT
ingaande 1 januari 2010

© Nederlands Arbitrage Instituut, Rotterdam

pagina

Inhoudsopgave Arbitragereglement	4
Aanbevolen arbitraal beding	
- Nederlands	6
- Engels	6
- Frans	7
- Duits	7
Inleiding	9
Tekst Arbitragereglement	28
NAI Bestuur	bijlage
Administratiekosten	bijlage

NAI ARBITRAAL BEDING - NEDERLANDS

Aanbevolen tekst arbitraal beding:

“Alle geschillen, welke mochten ontstaan naar aanleiding van de onderhavige overeenkomst dan wel van nadere overeenkomsten, die daarvan het gevolg mochten zijn, zullen worden beslecht overeenkomstig het Arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut.”

Hierbij kunnen desgewenst een aantal zaken geregeld worden (zie Inleiding, § 3.5):

- “Het scheidsgerecht zal bestaan uit een arbiter/drie arbiters.”
- “De plaats van arbitrage zal zijn gelegen in (stad).”
- “De procedure zal worden gevoerd in de taal.”
- “Het scheidsgerecht beslist naar de regelen des rechts.”*
- “Samenvoeging van het arbitraal geding met een ander arbitraal geding zoals voorzien in art. 1046 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is uitgesloten.”

*Zie Inleiding, §§ 3.5 (e) en 13.

NAI ARBITRAAL BEDING - ENGELS

Recommended text arbitration clause:

“All disputes arising in connection with the present contract, or further contracts resulting thereof, shall be finally settled in accordance with the Arbitration Rules of the Netherlands Arbitration Institute (Nederlands Arbitrage Instituut)”

Additionally, various matters may be provided for (see Introduction, § 3.5):

- “The arbitral tribunal shall be composed of one arbitrator / three arbitrators.”
- “The place of arbitration shall be(city).”
- “The arbitral procedure shall be conducted in the language.”

- "The arbitral tribunal shall decide as amiable compositeur."*
 - "Consolidation of the arbitral proceedings with other arbitral proceedings pending in the Netherlands as provided for in Article 1046 of the Dutch Code of Civil Procedure is excluded."
-

* See Introduction, §§ 3.5 (e) and 13.

NAI ARBITRAAL BEDING - FRANS

Clause compromissoire recommandée:

"Tous différends découlant du présent contrat ou des contrats qui en résultent, seront tranchés définitivement suivant le Règlement d'Arbitrage de l'Institut néerlandais d'arbitrage (Nederlands Arbitrage Instituut)."

D'autres matières peuvent être réglées dans cette clause (voir l'Introduction, § 3.5):

- "Le tribunal arbitral sera composé d'un seul arbitre/ de trois arbitres."
 - "Le lieu de l'arbitrage sera(ville)."
 - "La procédure arbitrale sera conduite dans la langue....."
 - "Le tribunal arbitral décidera comme amiable compositeur."*
 - "La jonction de la procédure arbitrale avec une autre procédure arbitrale aux Pays Bas, comme prévue à l'art. 1046 du Code néerlandais de procédure civile, sera exclue."
-

* Voir Introduction, §§ 3.5 (e) et 13.

NAI ARBITRAAL BEDING - DUITS

Empfohlener Text einer Schiedsklausel:

"Alle aus dem gegenwertigen Vertrag oder aus näheren Vereinbarungen welche daraus folgen sich ergebende

Streitigkeiten werden endgültig entschieden nach der Schiedsgerichtsordnung des Niederländischen Instituts für Schiedsgerichtswesen (Nederlands Arbitrage Instituut).”

Zusätzlich könnte noch bestimmt werden (siehe Einführung,

§ 3.5):

- “Die Anzahl der Schiedsrichter ist(ein oder drei).”
- “Der Ort des Schiedsverfahrens ist(Stadt).”
- “Das Schiedsverfahren wird geführt in die.....Sprache.”
- “Das Schiedsgericht wird als Amiable Compositeur urteilen.”*
- “Verbindung des Schiedsverfahrens mit einem anderen in den Niederlanden anhängigen Schiedsverfahren gemäss Art. 1046 der niederländischen Zivilprozessgesetzes, ist ausgeschlossen.”

* Sehe Einführung, §§ 3.5 (e) und 13.

1. Ontstaan en doel NAI

1.1 De Stichting Nederlands Arbitrage Instituut ("NAI") werd in 1949 opgericht. In het bestuur van de Stichting hebben vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, de advocatuur en de accountancy zitting. Ook leden van de rechterlijke macht zijn in het bestuur opgenomen, terwijl eveneens de wetenschap in het bestuur is vertegenwoordigd.

1.2 De Stichting heeft ten doel het bevorderen van arbitrage, bindend advies en andere wettige middelen tot het voorkomen, beperken en oplossen van geschillen. Dit doel wordt sinds de oprichting van het NAI nagestreefd door aan het bedrijfsleven een goed geregelde arbitrageprocedure te bieden. Het onderhavige Arbitragereglement is daarvoor de grondslag. Sinds 1 september 1995 bevordert het NAI ook bemiddeling als vorm van alternatieve geschillenbeslechting, waartoe een afzonderlijk NAI Mediationreglement is opgesteld dat het NAI Minitragereglement uit 2001 vervangt voor mediations die op of na 1 maart 2009 worden aangevraagd. Zowel bij de arbitrage als bij de mediation (bemiddeling c.q. mediatie) verzorgt het secretariaat onder leiding van de administrateur als onpartijdige instantie de administratieve begeleiding van deze vormen van geschillenbeslechting. Vanaf 1 september 1995 wordt het onderhavige Reglement aangeduid als "Arbitragereglement".

2. Arbitragereglement van 1986 en de wijzigingen van 1992, 1997, 2001 en 2009

2.1 Op 1 december 1986 is een nieuwe Nederlandse arbitragewet in werking getreden (artikelen 1020-1076 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). Deze artikelen worden hierna aangeduid als "Nederlandse arbitragewet". Dit betekende een grondige herziening van de arbitragewet van 1838 .

2.2 De wet noodzaakte tot een herziening van het NAI Arbitragereglement van 1 februari 1979. Het herziene Arbitragereglement is gelijktijdig met de wet op 1 december 1986 in werking getreden.

2.3 Ofschoon er inhoudelijk weinig werd veranderd, was het Arbitragereglement per 1 december 1986 gedetailleerder omdat bepalingen uit de wet van 1 december 1986 grotendeels werden overgenomen in het Arbitragereglement. Zodoende waren de meest relevante bepalingen in één document terug te vinden en was het voor een gemiddelde arbitrage niet nodig naast het Arbitragereglement ook nog de wet te raadplegen. In de tweede plaats werd voor een gedetailleerd Arbitragereglement gekozen teneinde partijen en arbiters te voorzien van duidelijke regels voor het verloop van een NAI-arbitrage. De vrijheid van partijen en arbiters de arbitrage naar de omstandigheden van de zaak te doen plaatsvinden, bleef daarbij echter voorop staan.

2.4 In 1992 zijn de bepalingen van de artikelen 1(d), 1(g), 11, 19(8), 30, 38(1), 40 en 56 gewijzigd of opnieuw vastgesteld (artikel 19 is in 2009 vervallen). Deze wijzigingen zijn noodzakelijk gebleken op grond van de ervaring die met de toepassing van het Arbitragereglement sinds de inwerkingtreding op 1 december 1986 in de praktijk was opgedaan. De belangrijkste van deze wijzigingen en aanvullingen hebben betrekking op de definitie van internationale arbitrage (artikel 1(g)) en de verklaring bij twijfel omtrent onpartijdigheid en onafhankelijkheid (artikel 11). Zij zijn hierna in de desbetreffende paragrafen nader toegelicht.

De wijzigingen van 1992 zijn in werking getreden op 1 januari 1993.

2.5 In 1997 heeft het bestuur besloten tot invoering van een arbitraal kort geding. Daartoe is een Vierde Afdeling A ingevoerd en zijn de artikelen 37 en 38 over voorlopige maatregelen en zekerheidstelling ingrijpend gewijzigd. Invoering van het arbitraal kort geding heeft bovendien de aanpassing van verschillende reglementsbevestigingen noodzakelijk gemaakt. Los daarvan is tevens besloten de artikelen 5(3), 29(5), 31(6) en 43(1) gewijzigd vast te stellen.

2.6 In 2001 zijn de bepalingen van de artikelen 1(d) en 19(8) gewijzigd (artikel 19 is in 2009 vervallen). Het reglement is ten slotte ook in overeenstemming gebracht

met de nieuwe bepaling van artikel 254 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De inwerkingtreding van het gewijzigde reglement is vastgesteld op 13 november 2001.

2.7 In 2009 zijn de artikelen 4 lid 1, 6 lid 5 en 42b lid 3 aangepast en zijn de artikelen 6 lid 6 (onder vernummering van het bestaande lid 6) en 7 lid 4 toegevoegd om vast te stellen dat communicatie per e-mail en fax in de daarin bedoelde gevallen mogelijk is. Tevens geldt dat daar waar het reglement verwijst naar “zenden”, “mededeling” of “mededelen”, hieronder ook valt een verzending of mededeling per fax of e-mail. Artikel 5 lid 2 is geschrapt om de verlengde termijnen voor internationale arbitrages af te schaffen. Verder is de administrateur met een nieuw artikel 17 lid 4 de bevoegdheid gegeven een arbiter van zijn opdracht te ontheffen indien hij (i) rechtens of feitelijk niet meer in staat is zijn opdracht te vervullen of (ii) zijn opdracht niet overeenkomstig het reglement uitvoert. De institutionele wrakingsregeling van artikel 19 is geschrapt (omdat in de praktijk dezelfde wraking veelal vervolgens ook door de Voorzieningenrechter wordt beoordeeld). De tekst van artikel 38 is gewijzigd om te verduidelijken dat het scheidsgerecht op grond van artikel 38 lid 1 mede bevoegd is zekerheid te gelasten. Aan artikel 55 is voorts een nieuw lid toegevoegd om de vertrouwelijkheid en geheimhouding van NAI-arbitrage te waarborgen. In de artikelen 57 lid 3 en 59 lid 1 zijn tekstuele wijzigingen doorgevoerd om te verduidelijken dat ook een voorwaardelijke tegenvordering als tegenvordering heeft te gelden. Ten slotte is artikel 66 gewijzigd.

2.8 Op de werking van aangepaste en nieuwe bepalingen is artikel 67 van toepassing, waaruit volgt dat zij in beginsel alleen van toepassing zijn op arbitrages die na inwerkingtreding van het Arbitragereglement aanhangig worden gemaakt.

2.9 Voor relevante literatuur over de Nederlandse arbitragewet en het NAI Arbitragereglement wordt verwezen naar de website van het NAI: www.nai-nl.org.

3. Vorm en inhoud van een overeenkomst tot NAI-arbitrage

3.1 Voor iedere arbitrage is een overeenkomst nodig. De wet gebruikt de algemene term "overeenkomst tot arbitrage". Deze kan zijn vervat in een beding in een overeenkomst, waarbij toekomstige geschillen aan arbitrage worden onderworpen (het arbitraal beding). Voor bestaande geschillen wordt de arbitrageovereenkomst gesloten in de vorm van een compromis. De wet maakt voor vorm en inhoud van arbitraal beding en compromis nauwelijks enig onderscheid van praktisch belang.

3.2 De wet stelt de eis dat iedere arbitrageovereenkomst wordt bewezen door een geschrift. Een mondelinge arbitrageovereenkomst, of een bestendig gebruikelijk beding, is derhalve niet toereikend.

3.3 Voor arbitrage volgens het Arbitragereglement is ook nodig dat partijen de toepasselijkheid van dit reglement zijn overeengekomen. Ingeval van een arbitraal beding kan daarvoor de door het NAI aanbevolen clause worden gebruikt. Deze clause is afgedrukt op blz. 6 van dit boekje. Uiteraard kunnen partijen ook andere bewoordingen voor hun arbitraal beding kiezen. De door het NAI aanbevolen clause is echter een formulering waarvan in de praktijk is gebleken, dat zij tot zo min mogelijk moeilijkheden aanleiding geeft.

3.4 Indien partijen geen arbitraal beding zijn overeengekomen, kunnen zij geschillen die tussen hen zijn ontstaan alsnog aan NAI-arbitrage onderwerpen door het aangaan van een compromis. Daartoe is voldoende een door partijen schriftelijk aanvaard stuk dat bevat: (a) de namen van partijen, (b) een aanduiding van welke geschillen partijen aan arbitrage onderwerpen (bij voorkeur ruim formuleren), en (c) de bepaling dat deze geschillen worden beslecht overeenkomstig het Arbitragereglement (van het NAI). Deze overeenkomst behoeft niet de namen van de arbiter of arbiters te bevatten. Ook in geval van een compromis kunnen arbiters volgens de lijstprocedure worden benoemd (artikel 14).

3.5 Bij het opstellen van de arbitrageovereenkomst kunnen partijen desgewenst een aantal zaken regelen:

(a) Aantal arbiters

“Het scheidsgerecht zal bestaan uit één arbiter/drie arbiters.”

Hierbij dient in aanmerking te worden genomen, dat drie arbiters vanzelfsprekend meer kosten dan één arbiter. Indien partijen niet het aantal arbiters zijn overeengekomen, wordt het aantal door de administrateur vastgesteld (artikel 12).

(b) Wijze van benoeming

Partijen kunnen een wijze van benoeming overeenkomen die afwijkt van de lijstprocedure (artikel 13). De in het Arbitragereglement voorziene lijstprocedure (artikel 14) verdient in de meeste gevallen echter de voorkeur, omdat deze wijze van benoeming de beste waarborgen biedt voor een onpartijdige benoeming van onafhankelijke en goed opgeleide arbiters.

(c) Plaats van arbitrage

“De plaats van arbitrage zal zijn gelegen in(stad).”

Indien partijen de plaats van arbitrage niet zijn overeengekomen, wordt de plaats van arbitrage door het scheidsgerecht bepaald (artikel 22).

Ingeval van een arbitraal kort geding als bedoeld in de Vierde Afdeling A wordt de plaats van arbitrage bij gebreke van een afspraak van partijen daarover niet door het scheidsgerecht bepaald, maar wijst het Arbitragereglement Rotterdam als plaats van arbitrage aan (artikel 42a (4)).

(d) Uitsluiting samenvoeging van arbitrages

“Samenvoeging van het arbitraal geding met een ander arbitraal geding zoals voorzien in artikel 1046 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is uitgesloten.”

Volgens artikel 1046 van de Nederlandse arbitragewet kan een partij de voorzieningenrechter van de rechtbank te

Amsterdam verzoeken het arbitraal geding samen te voegen met een ander voor een scheidsgericht in Nederland aanhangig geding indien het onderwerp van beide gedingen met elkaar samenhangt. De wet biedt de mogelijkheid deze samenvoeging bij overeenkomst uit te sluiten hetgeen kan geschieden door het opnemen van de hierboven genoemde clause. Heeft deze uitsluiting bij overeenkomst niet plaatsgevonden, dan geschiedt een eventuele samenvoeging overeenkomstig artikel 1046; het Arbitragereglement bevat geen bepalingen omtrent samenvoeging.

(e) Regelen des rechts en goede mannen naar billijkheid

“Het scheidsgericht beslist naar de regelen des rechts.”

Artikel 45(1) bepaalt dat het scheidsgericht als goede mannen naar billijkheid beslist, tenzij partijen het bij overeenkomst opdracht hebben gegeven te beslissen naar de regelen des rechts. Deze bepaling sluit aan bij de Nederlandse praktijk, volgens welke in het overgrote deel van de gevallen partijen een scheidsgericht opdracht geven te beslissen als goede mannen naar billijkheid. De afwijkende overeenkomst van partijen genoemd in artikel 45(1), kan worden bereikt door gebruik te maken van de hierboven genoemde clause. In internationale arbitrages is de regel echter omgekeerd (artikel 45(2); zie voor de internationale arbitrage punt 13 van deze Inleiding).

(f) Taal

“De procedure zal worden gevoerd in detaal.”

Artikel 40 bepaalt dat het geding zal worden gevoerd in de taal die partijen zijn overeengekomen. Bij gebreke van een dergelijke overeenkomst wordt de taal door het scheidsgericht bepaald. De kwestie van de taal is vooral van belang voor internationale arbitrages. Het overeenkomen van meerdere talen verdient geen aanbeveling.

4. Aanvang van de arbitrage

4.1 Een NAI-arbitrage vangt aan door het indienen van een arbitrageaanvraag (in vijfvoud) bij het secretariaat van het NAI dan wel per fax of e-mail (artikel 6(6)). De aanvraag is niet gebonden aan een speciale vorm. Een brief is voldoende. Desgewenst kan gebruik gemaakt worden van het standaard aanvraagformulier dat kosteloos bij het secretariaat verkrijgbaar is dan wel te vinden is op de website van het NAI.

4.2 In de aanvraag dienen de gegevens genoemd onder (a) tot en met (k) van artikel 6(3) te worden vermeld. Bij de arbitrageaanvraag behoort een kopie van de arbitrageovereenkomst te worden gevoegd (arbitraal beding of compromis).

4.3 Een arbitrageaanvraag kan ook per fax of e-mail bij het secretariaat worden ingediend. Deze wijze van aanvragen kan noodzakelijk zijn indien een wettelijke of overeengekomen termijn voor het indienen van een vordering dreigt te verlopen. In dat geval moet de kopie van de arbitrageovereenkomst zo spoedig mogelijk na indiening van de aanvraag aan het secretariaat worden toegezonden (artikel 6(5)).

4.4 Een exemplaar van de arbitrageaanvraag wordt door de administrateur naar de verweerder gezonden. De verweerder krijgt dan 14 dagen de tijd in het kort op de aanvraag te antwoorden (artikel 7). Daarbij kan hij een (al dan niet voorwaardelijke) tegenvordering instellen. Ofschoon het wenselijk is, dat een eventuele tegenvordering in een zo vroeg mogelijk stadium van de procedure bekend is (in het bijzonder met het oog op de te benoemen arbiter of arbiters), kan de verweerder een tegenvordering ook later, bij de memorie van antwoord, instellen (art. 25).

4.5 De arbitrageaanvraag en het korte antwoord kunnen summier zijn. De partijen hebben na de benoeming van arbiters nog uitgebreid de gelegenheid hun stellingen naar voren te brengen. De arbitrageaanvraag en het korte antwoord zijn dan ook geen memorie van eis en memorie van antwoord; deze schrifturen komen pas na de benoeming van arbiters aan de orde (artikel 24). De arbitrageaanvraag

en het korte antwoord zijn voornamelijk bedoeld om de administrateur, in verband met de benoeming van de arbiter of arbiters, een inzicht te geven in de aard en omstandigheden van het geschil.

4.6 In dit verband wordt er op gewezen, dat slechts in uitzonderlijke gevallen een verzoek tot verlenging van de termijn van 14 dagen voor het indienen van het korte antwoord wordt ingewilligd. Het beleid van het NAI is er op gericht zo snel mogelijk tot benoeming van de arbiter of arbiters over te gaan.

4.7 Het aanhangig maken van een arbitraal kort geding in de gevallen waarin tussen dezelfde partijen nog geen arbitrage ten gronde aanhangig is en nog geen scheidsgerecht is benoemd, is geregeld in de Vierde Afdeling A. Voor een toelichting op het arbitraal kort geding in het algemeen en de wijze waarop daarin in het Arbitragereglement is voorzien, wordt verwezen naar punt 9 van deze Inleiding.

5. Beroep op ontbreken van arbitrageovereenkomst

5.1 De administrateur beoordeelt niet of partijen arbitrage zijn overeengekomen en het Arbitragereglement van toepassing hebben verklaard. Een bezwaar van de verweerder dat geen (NAI) arbitrage is overeengekomen, wordt door het scheidsgerecht beoordeeld (artikel 9).

5.2 Een verweerder die zich op het ontbreken van een geldige (NAI) arbitrageovereenkomst wenst te beroepen, moet dat wel tijdig doen: op zijn laatst kan hij dat beroep doen in de memorie van antwoord of, bij gebreke daarvan, voorafgaand aan het eerste schriftelijke of mondelinge verweer. Voor het arbitraal kort geding geldt een vergelijkbare regeling (artikel 42h). Heeft hij nagelaten dit beroep te doen, dan kan hij zich later, in de arbitrale procedure of bij de overheidsrechter, niet meer beklagen over het ontbreken van een (NAI) arbitrageovereenkomst (tenzij hij het beroep doet op de grond dat het geschil niet vatbaar is voor arbitrage). Overigens verdient het de voorkeur dat het beroep reeds in het korte antwoord wordt gedaan, zodat de administrateur

daar bij de benoeming van arbiters rekening mee kan houden.

5.3 Indien het scheidsgerecht zich onbevoegd verklaart wegens het ontbreken van een geldige arbitrageovereenkomst, wordt over het algemeen aangenomen dat de desbetreffende uitspraak het karakter en de werking van een arbitraal vonnis kan hebben.

6. Benoeming van arbiters

6.1 Zijn partijen niet het aantal arbiters overeengekomen (steeds in oneven getal), dan bepaalt de administrateur het aantal op één of drie arbiters. Hij houdt daarbij rekening met de voorkeur van partijen (aangegeven in de arbitrageaanvraag en het korte antwoord), de grootte van de vordering en de ingewikkeldheid van het geschil. In het algemeen wordt het aantal door de administrateur op drie arbiters vastgesteld indien het belang groter is dan € 200.000,-.

6.2 De lijstprocedure bestaat hieruit dat na ontvangst van het korte antwoord de administrateur een lijst met namen van mogelijke arbiters opstelt. Indien één arbiter moet worden benoemd, staan op deze lijst ten minste drie namen; moeten drie arbiters worden benoemd, dan staan op de lijst ten minste negen namen. Deze lijst wordt naar beide partijen gezonden. Iedere partij heeft 14 dagen de tijd zich te beraden en de namen van die personen door te halen, waartegen zij overwegende bezwaren heeft, en de overblijvende namen te nummeren in de volgorde van haar voorkeur. Op basis van een vergelijking van de geretourneerde lijsten benoemt de administrateur vervolgens de arbiter of arbiters. De administrateur is niet gehouden partijen van nieuwe lijsten te voorzien indien op de teruggezonden lijsten onvoldoende personen voorkomen die voor ieder der partijen als arbiter aanvaardbaar zijn. Hetzelfde geldt indien op de teruggezonden lijst weliswaar voldoende personen voorkomen, maar deze hun benoeming niet (kunnen) aanvaarden. In die gevallen kan de administrateur rechtstreeks overgaan tot benoeming van andere arbiters.

6.3 De namen op de hiervoor genoemde lijst worden bij voorkeur ontleend aan de Algemene Lijst van Arbiters van het NAI. Deze lijst bevat op dit moment ongeveer 300 personen, die op vele terreinen over de nodige deskundigheid en ervaring beschikken. De Algemene Lijst van Arbiters, die onderdeel vormt van de "know-how" van het NAI, is bedoeld als een intern hulpmiddel voor de administrateur bij het samenstellen van de lijsten voor de benoeming overeenkomstig artikel 14 en wordt derhalve niet aan derden ter inzage gegeven.

6.4 Partijen zijn vrij een wijze van benoeming van de arbiter of arbiters overeen te komen die afwijkt van de lijstprocedure. Ook kunnen partijen het reeds onderling over de arbiter of arbiters eens zijn geworden. In beide gevallen moet dit in de arbitrageaanvraag worden meegedeeld. Gewoonlijk doet zich geen van beide gevallen voor; alsdan vindt de benoeming plaats volgens de lijstprocedure voorzien in artikel 14.

6.5 Voor de benoeming van het scheidsgerecht in een arbitraal kort geding, waarop de Vierde Afdeling A van toepassing is, wordt verwezen naar punt 9.2 van deze Inleiding.

7. De procedure

7.1 Nadat de arbiter of arbiters zijn benoemd, neemt de eigenlijke arbitrale procedure zijn aanvang. Tenzij partijen een andere procedure hebben afgesproken, zal de procedure door het scheidsgerecht worden bepaald en veelal de navolgende vorm krijgen. Eerst krijgen eiser en verweerder de gelegenheid een memorie van eis, respectievelijk een memorie van antwoord, in te dienen. Daarna kan er een tweede wisseling van schrifturen plaatsvinden (memorie van repliek en memorie van dupliek). Vervolgens vindt de zitting plaats, alwaar partijen en/of hun raadslieden ieder hun stellingen nader uiteen kunnen zetten. Op die zitting - of op een aparte zitting - kunnen eventuele getuigen worden gehoord. Na de zitting gaat het scheidsgerecht - zo het uit meer arbiters bestaat - beraadslagen en wordt het vonnis op schrift gesteld. Door tussenkomst van de administrateur ontvangt iedere partij

een exemplaar van het vonnis. Verzending van het vonnis kan per fax of e-mail (met pdf-kopie) plaatsvinden, zij het dat het origineel per post wordt nagezonden.

7.2 Het voorgaande is een verkorte weergave van de gang van zaken bij een gemiddelde arbitrage. De regeling is in detail te vinden in de vierde afdeling van het Arbitragereglement (artikelen 20-42). Partijen kunnen echter een andere procedure overeenkomen. Afgezien van een dergelijke overeenkomst, is ook het scheidsgerecht bevoegd een andere procedure vast te stellen, afhankelijk van de aard en omstandigheden van het geschil. Bij dit alles zal het scheidsgerecht er op moeten toezien, dat partijen op voet van gelijkheid worden behandeld en dat iedere partij in de gelegenheid wordt gesteld voor haar rechten op te komen en haar stellingen voor te dragen (artikel 23(1)).

7.3 Het Arbitragereglement bepaalt dat het scheidsgerecht moet toezien op een voortvarend verloop van de arbitrale procedure. De tijd die de procedure in beslag neemt, is voornamelijk afhankelijk van de omvang en ingewikkeldheid van de zaak. De duur van de procedure is ook afhankelijk van de wijze waarop partijen en hun eventuele advocaten procederen. In dit verband verdient het aanbeveling de memoriën en stukken tijdig en overzichtelijk te presenteren. De administrateur volgt het verloop van de procedure.

7.4 Ingevolge artikel 43(1) deelt het scheidsgerecht aan het einde van de zitting aan partijen mede op welke termijn het scheidsgerecht zijn vonnis zal geven. Deze bepaling geldt ook voor beslissingen ten gronde. Indien partijen van een zitting als bedoeld in artikel 26 voor de arbitrage ten gronde hebben afgezien, doet het scheidsgerecht deze mededeling na de indiening van de laatste memorie. Aangezien de bepaling van het tijdstip, waarop het vonnis zal worden gewezen, aan het scheidsgerecht is voorbehouden (artikel 1048 van de Nederlandse arbitragewet) is aan het scheidsgerecht de bevoegdheid gegeven de termijn, indien noodzakelijk, één of meer malen te verlengen. In alle gevallen beslist het scheidsgerecht evenwel met bekwame spoed (artikel 43(1)).

7.5 Voorts dient vermeld te worden dat afschriften van alle mededelingen en stukken naar de administrateur moeten worden gezonden (artikel 20(2)). Door deze toezending heeft het NAI secretariaat een volledig "schaduw dossier" van de arbitrage en kan de administrateur de hiervoor in punt 7.3 bedoelde voortgangscntrole uitoefenen.

7.6 Artikel 17(4) geeft de administrateur de bevoegdheid om uit eigen beweging een arbiter (en daarmee niet automatisch ook het gehele scheidsgerecht) van zijn opdracht te ontheffen. Onder het niet uitvoeren van de aan een arbiter gegeven opdracht (zoals bedoeld in artikel 17(4)) valt ook het bepaalde in artikel 23(3) ten aanzien van het verloop van de arbitrale procedure.

8. De kosten

8.1 De honorering van arbiters wordt vastgesteld op basis van de tijd die de arbiter of arbiters aan de zaak hebben besteed alsmede het geldelijk belang van de zaak en de ingewikkeldheid daarvan (artikel 58(1)). De partij die de vordering of (al dan niet voorwaardelijke) tegenvordering instelt, dient een depot voor het honorarium en de overige kosten van arbiters bij het NAI te storten (artikel 59). De in het ongelijk gestelde partij wordt in beginsel tot betaling van het honorarium veroordeeld. Het NAI heeft richtlijnen vastgesteld voor de bepaling van het uurtarief van arbiters. Deze richtlijnen, die in beginsel alleen gelden voor nationale arbitrages, zijn te vinden op de website van het NAI.

8.2 Bij het aanhangig maken van de arbitrage zijn administratiekosten aan het NAI verschuldigd welke worden berekend op basis van een schaal vervat in de Appendix bij het Arbitragereglement (zie bijlage). Deze kosten zijn zodanig vastgesteld, dat het NAI - een stichting zonder winstoogmerk - de kosten van zijn organisatie kan dekken. Administratiekosten zijn ook verschuldigd voor een tegenvordering of voorwaardelijke tegenvordering.

8.3 Een arbitrage kan ook andere kosten met zich brengen (bijvoorbeeld kosten voor getuigen, deskundigen, secretaris van het scheidsgerecht). Deze kosten, die

uitvoerig in de zesde afdeling van het Arbitragereglement zijn geregeld, worden echter niet in iedere arbitrage gemaakt en zijn afhankelijk van de aard en omstandigheden van het geschil.

8.4 Het NAI heeft een handreiking voor arbiters vastgesteld voor de veroordeling tot betaling van kosten van juridische bijstand in NAI-arbitrages. Deze is te vinden op de website van het NAI.

9. Voorlopige voorzieningen - het arbitraal kort geding

9.1 Artikel 1051 van de Nederlandse arbitragewet opent de mogelijkheid van een arbitraal kort geding. Het bepaalt in het eerste lid van dit artikel 1051, dat de partijen bij overeenkomst het scheidsgerecht dan wel de voorzitter daarvan, binnen de grenzen gesteld bij artikel 254, eerste lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de bevoegdheid kunnen verlenen om in kort geding vonnis te wijzen.

In de afgelopen jaren is gebleken dat de mogelijkheid van een NAI arbitraal kort geding door velen wordt verwelkomd. Met de invoering van de Vierde Afdeling A en de wijziging van de artikelen 37 en 38 is het bestuur van het NAI aan die wens tegemoet gekomen.

9.2 Het Arbitragereglement voorziet langs twee wegen in de mogelijkheid van een arbitraal kort geding. In de eerste plaats kan een vordering in arbitraal kort geding aanhangig worden gemaakt voorafgaande aan of gelijktijdig met het aanhangig maken van een arbitrage ten gronde. Op deze procedure zijn de bepalingen van de Vierde Afdeling A van toepassing. Het verschaft de partij, die belang heeft bij een onmiddellijke voorziening bij voorraad, de rechtsgang om daarover een beslissing uit te lokken van een scheidsgerecht, dat uit één arbiter bestaat en dat zo spoedig mogelijk na de ontvangst van de arbitraal kortgedingaansvraag rechtstreeks door de administrateur wordt benoemd met voorbijgaan aan een mogelijke benoemingsregeling die partijen voor de arbitrage ten gronde zijn overeengekomen (artikel 42f(1)).

Deze rechtsgang staat evenwel niet open, wanneer tussen dezelfde partijen een arbitrage ten gronde aanhangig is,

daarin de benoeming van het scheidsgerecht reeds heeft plaatsgevonden overeenkomstig de Derde Afdeling en deze benoeming door de administrateur overeenkomstig artikel 15(1) aan partijen is bevestigd. In dat geval dient de vordering in arbitraal kort geding aanhangig te worden gemaakt bij het scheidsgerecht ten gronde op de voet van artikel 37. Op het volgen van deze (tweede) rechtsgang wordt uitdrukkelijk gewezen in artikel 42a(2). Met dit systeem van op elkaar aansluitende rechtsgangen wordt vrijwel volledig tegemoet gekomen aan een mogelijke behoefte in de arbitragepraktijk om gedurende de gehele periode, dat over het geschil tussen partijen nog niet ten gronde is beslist, een voorziening bij voorraad te vragen. De regeling van de Vierde Afdeling A stelt aan de ontvankelijkheid van een arbitraal kortgedingaanspraak niet de eis, dat tezelfdertijd of kort daarna een arbitrage ten gronde aanhangig wordt gemaakt. Het is derhalve mogelijk, dat het geschil uiteindelijk zijn oplossing vindt met de uitspraak in arbitraal kort geding, zoals ook veelal de praktijk is bij het kort geding voor de voorzieningenrechter van de rechtbank. Mede met het oog daarop is in artikel 42l(3) de mogelijkheid geopend dat op eenparig verzoek van alle partijen het scheidsgerecht ten gronde uitspraak doet.

De uitspraak in arbitraal kort geding

9.3 De Nederlandse arbitragewet bepaalt in artikel 1051, derde lid uitdrukkelijk dat een uitspraak, gedaan in arbitraal kort geding, geldt als een arbitraal vonnis, waarop de bepalingen van de derde tot en met de vijfde afdeling van de Eerste Titel van Boek 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing zijn. Een uitspraak in arbitraal kort geding is derhalve vatbaar voor tenuitvoerlegging na verkregen verlof van de voorzieningenrechter. Deze wettelijke regeling maakt het mogelijk om een uitspraak in arbitraal kort geding ook buiten Nederland ten uitvoer te doen leggen met inachtneming van de bepalingen van het Verdrag van New York van 1958 inzake de erkenning en ten uitvoerlegging van buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken. Er geldt hier evenwel een beperking, die evenzeer uit de Nederlandse arbitragewet voortvloeit. De Eerste Titel van Boek 4 is immers alleen van toepassing indien de plaats van arbitrage in Nederland is

gelegen (artikel 1073 lid 1 van de Nederlandse arbitragewet). Dientengevolge is in het Arbitragereglement de bevoegdheid om in arbitraal kort geding uitspraak te doen uitdrukkelijk beperkt tot de gevallen, dat het Arbitragereglement van toepassing is op een arbitrage, waarvan de plaats in Nederland is gelegen (artikel 42a(4) en artikel 37(1)).

Voor het geval, dat partijen arbitrage overeenkomstig de bepalingen van het Arbitragereglement zijn overeengekomen, maar in hun overeenkomst geen plaats van arbitrage uitdrukkelijk hebben aangewezen, is in artikel 42a(4) bepaald dat Rotterdam de plaats van arbitrage is. In verband met de reeds genoemde bepaling van artikel 1073, eerste lid van de Nederlandse arbitragewet is aldus de toepasselijkheid van de Eerste Titel van Boek 4 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering buiten twijfel gesteld en daarmee de bevoegdheid om in arbitraal kort geding uitspraak te doen voor de gevallen dat beide partijen niet in Nederland wonen dan wel feitelijk verblijf houden (vgl. artikel 1073 tweede lid van de Nederlandse arbitragewet). Indien het scheidsgerecht dat over de zaak ten gronde beslist, is benoemd en de plaats van arbitrage niet door partijen bij overeenkomst is bepaald, wordt deze plaats zo spoedig mogelijk na ontvangst van het arbitradossier door het scheidsgerecht bepaald (artikel 22(1)). Door de plaats van arbitrage in Nederland te bepalen kan het scheidsgerecht tevens zijn bevoegdheid vastleggen om in arbitraal kort geding uitspraak te doen. Hier is derhalve aan een plaatsbepaling in het Arbitragereglement zelf geen behoefte.

De uitspraak in arbitraal kort geding prejudicieert op geen enkele wijze het uiteindelijke oordeel van het scheidsgerecht ten aanzien van de zaak ten gronde (artikel 42m en artikel 37(6)).

Voorlopige voorzieningen - andere maatregelen

9.4 De mogelijkheid van het arbitraal kort geding sluit de bevoegdheid van de voorzieningenrechter van de rechtbank om in kort geding uitspraak te doen niet uit. De voorzieningenrechter kan zich (alle omstandigheden in aanmerking nemende) evenwel onbevoegd verklaren door de zaak te verwijzen naar het overeengekomen arbitraal kort

geding, tenzij de overeenkomst ongeldig is (artikel 1051 tweede lid van de Nederlandse arbitragewet).

Een maatregel ter bewaring van recht kan echter alleen door de gewone rechter worden gegeven. Verzoeken aan de rechter die daartoe strekken, worden dan ook door het arbitraal kort geding niet uitgesloten (artikel 42o en art. 37(7)).

Het arbitraal kort geding kan ook worden benut om zekerheidstelling te vragen, hetzij in verband met de vordering of tegenvordering zelf (artikel 42l(2) en artikel 37(1)), hetzij voor de kosten verband houdende met de arbitrage ten gronde. Zekerheidstelling voor de kosten kan echter alleen aan het scheidsgerecht ten gronde worden gevraagd (artikel 37(1) en artikel 42l(2)).

Voorlopige maatregelen kunnen door het scheidsgerecht ook buiten het arbitraal kort geding worden genomen. Zij worden niet in een vonnis vastgelegd maar getroffen in de vorm van een opdracht c.q. order van het scheidsgerecht. Eén en ander is bepaald in artikel 38 van het Arbitragereglement. Aan artikel 38 kan verder toepassing worden gegeven, wanneer de rechtsgang van artikel 37 niet open staat, omdat de plaats van arbitrage buiten Nederland is gelegen of partijen haar uitdrukkelijk hebben uitgesloten. In 2009 is artikel 38(1) zodanig gewijzigd dat het scheidsgerecht bevoegd is de in artikel 37(1) bedoelde zekerheid te gelasten.

Procesgang van het arbitraal kort geding

9.5 De procedure van het arbitraal kort geding is uiteraard gericht op het op korte termijn tot stand komen van een beslissing. Ingevolge artikel 5(4) gelden voor een arbitraal kort geding als bedoeld in de Vierde Afdeling A de termijnen, die in of krachtens de bepalingen van die afdeling zijn vastgesteld. Aan het scheidsgerecht staat evenwel de mogelijkheid open om ter voorbereiding van zijn beslissing gebruik te maken van de bewijsmiddelen en bewijsvoering, die voor de arbitrage ten gronde uitdrukkelijk zijn geregeld (artikel 42j). Hiermee wordt bereikt dat een arbitraal kort geding op grond van de Vierde Afdeling A op dezelfde wijze kan verlopen als een kort geding bij de voorzieningenrechter. Indien tegelijk met het arbitraal kort geding een arbitrage ten gronde tussen dezelfde partijen

aanhangig is gemaakt en daarin het scheidsgerecht wordt benoemd, blijft het scheidsgerecht dat benoemd is overeenkomstig artikel 42f, bevoegd tot aan diens einduitspraak.

Indien de vordering zich niet leent voor behandeling in een arbitraal kort geding, kan verwijzing naar de arbitrage ten gronde plaatsvinden (artikel 42k en artikel 37(4)).

9.6 Van het arbitraal kort geding dient te worden onderscheiden een procedure op verkorte termijn. Een dergelijke procedure – in arbitrage “spoedprocedure” genoemd – leidt wel tot een uitspraak over het geschil zelf, zij het binnen een kort tijdsbestek. In spoedeisende gevallen kan de partij het scheidsgerecht verzoeken een daartoe geëigende procesorde vast te stellen. Partijen kunnen ook zelf verkorte termijn overeenkomen. Aangezien het arbitraal kort geding in belangrijke en overwegende mate tegemoet komt aan de behoefte aan een spoedige uitspraak of voorziening, bevat het Arbitragereglement geen afzonderlijke bepaling over de “spoedarbitrage”.

10. Bindend advies

10.1 Een vonnis van een scheidsgerecht kan op eenvoudige wijze voor tenuitvoerlegging vatbaar worden verklaard door middel van een verlot tot tenuitvoerlegging (exequatur) van de voorzieningenrechter van de rechtbank. Daarmee krijgt een arbitraal vonnis dezelfde kracht als een vonnis van de overheidsrechter.

10.2 Een uitspraak gedaan bij wege van bindend advies heeft niet de kracht van een vonnis, doch is slechts een uitspraak van een derde (de bindend adviseur), waarbij partijen vooraf overeengekomen zijn zich daarnaar te zullen gedragen. Weigert een der partijen zich aan het bindend advies te houden, dan pleegt zij contractbreuk en kan de andere partij haar voor de overheidsrechter dagvaarden tot nakoming van de overeenkomst.

10.3 Anders dan een arbitraal vonnis, dat hoofdzakelijk aan formele vereisten wordt getoetst, kan een bindend advies door de overheidsrechter binnen bepaalde grenzen ook inhoudelijk worden gecontroleerd. Een vordering tot

nakoming wordt afgewezen c.q. een bindend advies wordt vernietigd indien gebondenheid aan het bindend advies naar het oordeel van de rechter wat de inhoud of de wijze van totstandkoming betreft in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

10.4 Onder de voor 1986 geldende Nederlandse arbitragewet was het omtrent een aantal zaken twijfelachtig of zij aan arbitrage konden worden onderworpen. Dit gold in het bijzonder voor de enkele vaststelling van de hoedanigheid of van de toestand van zaken, en de enkele bepaling van de hoogte van een schadevergoeding of van een verschuldigde geldsom. Onder de thans geldende Nederlandse arbitragewet kan ook deze vaststelling respectievelijk bepaling door middel van arbitrage geschieden indien partijen dat zijn overeengekomen (artikel 1020(4)(a) en (b) van de Nederlandse arbitragewet). Bovendien maakt de Nederlandse arbitragewet het mogelijk, het scheidsgerecht de bevoegdheid te geven een contract aan te vullen of te wijzigen (artikel 1020(4) (c)).

10.5 Daarmee zal het gebruik van het bindend advies in de meeste gevallen tot het verleden behoren. De bovengenoemde bepalingen in de Nederlandse arbitragewet betekenen echter niet, dat het bindend advies is afgeschaft. Partijen kunnen derhalve bindend advies blijven overeenkomen. Ofschoon naar het oordeel van het NAI arbitrage in het algemeen de voorkeur verdient boven het bindend advies blijft de mogelijkheid bestaan het inwinnen van een bindend advies met inachtneming van het Arbitragereglement overeen te komen.

10.6 Er zullen ook nog gevallen overblijven, die niet door arbitrage kunnen worden opgelost, omdat toepasselijke wetgeving dat niet toestaat. Met het oog op deze gevallen is in het Arbitragereglement de bepaling gehandhaafd, dat indien partijen arbitrage zijn overeengekomen doch naar het oordeel van het scheidsgerecht een geschil geheel of ten dele niet vatbaar is voor arbitrage, het scheidsgerecht bevoegd is de uitspraak geheel of ten dele in de vorm van een bindend advies te geven (artikel 3(2)).

11. Onpartijdigheid en onafhankelijkheid

11.1 In artikel 10 is het fundamentele beginsel van de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de arbiter verankerd. In het eerste en tweede lid van deze bepaling is nader omschreven, wat de vereisten van onpartijdigheid en onafhankelijkheid meer in het bijzonder meebrengen en van welke gedragingen de arbiter zich behoort te onthouden. Indien een als arbiter aangezochte persoon aan deze vereisten niet voldoet, dient hij de uitnodiging om als arbiter op te treden niet te aanvaarden. Voor de wrakingsregeling zij verwezen naar artikel 1033 van de Nederlandse arbitragewet nu artikel 19 per 1 januari 2010 is vervallen.

11.2 In rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te Straatsburg en in het voetspoor daarvan ook in de rechtspraak van de Hoge Raad der Nederlanden is met betrekking tot de vereiste onpartijdigheid van de overheidsrechter tot uitdrukking gebracht, dat onder omstandigheden ook de schijn van partijdigheid mee kan brengen, dat de betrokken rechter zich van de behandeling van een bepaalde zaak dient te onthouden. Deze rechtspraak is uiteraard ook van belang voor de werkingsomvang van de fundamentele vereisten van onpartijdigheid en onafhankelijkheid die aan de arbiter worden gesteld en van de daarmee verband houdende verplichting tot "disclosure", die zowel op de als arbiter aangezochte persoon als op de arbiter zelf rust (artikel 11(3)).

De "disclosure"-verplichting is neergelegd in artikel 1034 van de Nederlandse arbitragewet. De redactie van artikel 11 (zoals vastgesteld in 1992) is aan deze bepaling ontleend en beoogt daarmee de werkingsomvang, die de overheidsrechter aan deze bepaling heeft gegeven mede te doen gelden voor de gelijklopende bepaling van het Arbitragereglement.

12. Vertrouwelijkheid en geheimhouding

12.1 In 2009 is artikel 55 uitgebreid met een nieuw eerste lid. Artikel 55(1) bepaalt dat NAI-arbitrage vertrouwelijk is en dat alle direct of indirect betrokken personen gehouden zijn tot geheimhouding, behoudens en voorzover

openbaarmaking uit de wet of de overeenkomst van de partijen voortvloeit.

12.2 Bij eventuele publicatie van een arbitraal vonnis (artikel 55(2)) betracht het NAI ten aanzien van anonimiseren uiterste zorgvuldigheid.

13. Internationale arbitrage

13.1 De Nederlandse arbitragewet maakt geen onderscheid tussen nationale en internationale arbitrages. Het Arbitragereglement doet dit slechts in enkele opzichten, namelijk daar waar het internationale element daartoe aanleiding geeft. Het is verder voldoende flexibel om voor beide vormen van arbitrage geschikt te zijn.

Het arbitraal kort geding kan ook in internationale arbitrages toepassing vinden, doch alleen wanneer de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen, zoals hierboven in punt 9.3 is opgemerkt.

13.2 Bepalingen die tegemoet komen aan de bijzondere omstandigheden van internationale arbitrages zijn: nationaliteit van arbiters (artikel 16); taal (artikel 40); regelen des rechts in plaats van goede mannen naar billijkheid (artikel 45(2)); toepasselijk recht (artikel 46); dissenting opinion (artikel 48(4)). Met uitzondering van artikel 16 gelden deze bepalingen ook voor het arbitraal kort geding, waarop de Vierde Afdeling A van toepassing is. Voor de toepassing van de meeste van deze bepalingen wordt in het Arbitragereglement een definitie van internationale arbitrage gebruikt, die sinds de wijziging van 1998 luidt: "een arbitrage waarbij op het moment van het aanhangig maken van de arbitrage als bedoeld in artikelen 6 en 42b van dit Reglement tenminste een der partijen buiten Nederland woont, gevestigd is of bij gebreke daarvan feitelijk verblijf houdt" (artikel 1(g)). Door de woonplaats, de plaats van statutaire vestiging of bij gebreke daarvan het feitelijk verblijf op het moment van het aanhangig maken van de arbitrage beslissend te achten wordt voorkomen dat wijziging daarin hangende de arbitrage tot moeilijkheden bij de toepassing van de eerder genoemde reglementsbe­palingen aanleiding kan geven.

13.3 Het Arbitragereglement is in de eerste plaats bedoeld voor zowel nationale als internationale arbitrages waarvan de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen. Het sluit echter niet uit, dat het wordt toegepast op een arbitrage waarvan op grond van een afspraak van partijen of een bepaling van het scheidsgerecht (zie artikel 22(1)) de plaats van arbitrage buiten Nederland is gelegen. In dat geval is de Nederlandse arbitragewet niet van toepassing (zie artikel 1073(1) van deze wet).

13.4 Voor arbitrage met buitenlandse partijen is een vertaling van het Arbitragereglement in de Engelse taal bij het secretariaat en via de website van het NAI verkrijgbaar. In contracten met buitenlandse partijen kan verwijzing naar NAI-arbitrage geschieden door daar in de tekst het door het NAI aanbevolen arbitraal beding in de Engelse taal, afgedrukt op blz. 6 van dit boekje, op te nemen.

14. UNCITRAL Arbitration Rules

Het NAI is bereid als Appointing Authority onder de Arbitration Rules van de United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) op te treden, indien partijen dat zijn overeengekomen. In dat geval zou het door UNCITRAL aanbevolen arbitraal beding kunnen luiden:

Any dispute, controversy or claim arising out of or relating to this contract, or the breach, termination or invalidity thereof, shall be settled by arbitration in accordance with the UNCITRAL Arbitration Rules as at present in force.

- a. "The appointing authority shall be the Netherlands Arbitration Institute, Rotterdam;"
- b. "The number of arbitrators shall be(one or three);"
- c. "The place of arbitration shall be(town or country);"
- d. "The language(s) to be used in the arbitral proceeding shall be"

Indien een dergelijke arbitrageovereenkomst is gesloten, is het NAI Arbitragereglement niet van toepassing doch geschiedt de benoeming van arbiters door het NAI

overeenkomstig de UNCITRAL Rules. Voor technische bijstand (vergaderruimte, secretariële werkzaamheden, etc.) kan ook in dit soort internationale arbitrages desgewenst een beroep op het NAI secretariaat worden gedaan.

De administratiekosten verschuldigd voor het optreden van het NAI als Appointing Authority zijn in de Appendix bij het Arbitrage reglement vermeld (zie bijlage).

15. Uitsluiting aansprakelijkheid

Artikel 66 bevat een regeling voor uitsluiting van aansprakelijkheid.

Het secretariaat van het NAI is gaarne bereid nadere inlichtingen omtrent NAI-arbitrage te verschaffen (Postbus 21075, 3001 AB Rotterdam, Aert van Nesstraat 25 J/K, Rotterdam, Telefoon +31-10-2816969, Fax +31-10-2816968, e-mail: secretariaat@nai-nl.org, Website: www.nai-nl.org.)

Rotterdam, december 2009

EERSTE AFDELING - ALGEMEEN

Artikel 1 - Definities

In dit Reglement hebben de volgende woorden en uitdrukkingen de volgende betekenis:

- (a) "NAI": de Stichting Nederlands Arbitrage Instituut, gevestigd te Rotterdam;
- (b) "bestuur": het bestuur van het NAI;
- (c) "dagelijks bestuur": het dagelijks bestuur van het NAI zoals voorzien in de statuten van het NAI;
- (d) "administrateur": de directeur van het NAI zoals voorzien in de statuten van het NAI en bij het ontbreken van deze het lid van het dagelijks bestuur dat daartoe door het bestuur is aangewezen, of een waarnemend administrateur die als zodanig door het dagelijks bestuur is benoemd;
- (e) "arbitrageovereenkomst": een overeenkomst waarbij partijen geschillen die tussen hen uit een bepaalde, al dan niet uit een overeenkomst voortvloeiende, rechtsbetrekking zijn ontstaan (compromis) dan wel zouden kunnen ontstaan (arbitraal beding), aan arbitrage onderwerpen; deze overeenkomst wordt bewezen door een geschrift; daarvoor is voldoende een geschrift dat in arbitrage voorziet of dat verwijst naar algemene voorwaarden welke in arbitrage voorzien en dat door of namens partijen uitdrukkelijk of stilzwijgend is aanvaard;
- (f) "scheidsgerecht": een scheidsgerecht bestaande uit een of meer arbiters dat is samengesteld overeenkomstig de bepalingen van de derde of vierde afdeling A (arbitraal kort geding) van dit Reglement;
- (g) "internationale arbitrage": een arbitrage waarbij op het moment van aanhangig maken van de arbitrage als bedoeld in de artikelen 6 en 42b van dit Reglement tenminste een der partijen buiten Nederland woont,

gevestigd is of bij gebreke daarvan feitelijk verblijf houdt.

Artikel 2 - Toepassingsgebied (arbitrage)

Dit Reglement is van toepassing indien partijen bij overeenkomst naar arbitrage door het NAI of volgens het Reglement van het NAI hebben verwezen.

Artikel 3 - Toepassingsgebied (bindend advies)

1. Dit Reglement is van overeenkomstige toepassing indien partijen schriftelijk bindend advies door het NAI of volgens het Reglement van het NAI zijn overeengekomen.

2. Indien partijen arbitrage zijn overeengekomen doch naar het oordeel van het scheidsgerecht een geschil geheel of ten dele niet vatbaar is voor arbitrage, is het scheidsgerecht bevoegd de uitspraak geheel of ten dele in de vorm van een bindend advies te geven.

3. Ingeval van bindend advies vindt geen neerlegging ter griffie van de rechtbank plaats en verstrijkt de termijn voor rectificatie (artikel 52) en aanvulling (artikel 53) 30 dagen na ontvangst van de uitspraak.

Artikel 4 - Mededelingen

1. Mededelingen worden schriftelijk gedaan of bevestigd, zoals per brief, fax of e-mail.

2. Indien er meer dan een eiser of verweerder is, worden de mededelingen gedaan en andere geschriften overgelegd in zoveel meer exemplaren als er meer dan een wederpartij is.

Artikel 5 - Termijnen

1. Voor de toepassing van dit Reglement vangt een termijn aan op de dag van ontvangst van een mededeling, tenzij in dit Reglement of door het scheidsgerecht

uitdrukkelijk anders is bepaald.

2. [Vervallen.]

3. De administrateur is bevoegd, op verzoek van een partij of uit eigen beweging, in bijzondere gevallen de termijnen genoemd in de artikelen 7(4), 12(3), 13(2), 14(3), 14(9), 57(5) en 59(6) te verlengen of te verkorten.

4. Voor een arbitraal kort geding als bedoeld in de vierde afdeling A gelden de termijnen, die in of krachtens de bepalingen van die afdeling zijn vastgesteld.

TWEEDE AFDELING - BEGIN VAN ARBITRAGE

Artikel 6 - Arbitrageaanvraag

1. Een arbitrage wordt aanhangig gemaakt door het indienen van een arbitrageaanvraag bij het secretariaat van het NAI.

2. Zowel ingeval van een arbitraal beding als ingeval van een compromis, wordt de arbitrage geacht aanhangig te zijn gemaakt op de dag van ontvangst van de arbitrageaanvraag door het secretariaat van het NAI.

3. De arbitrageaanvraag bevat de navolgende gegevens:

(a) de naam, het adres en de woon-, vestigings- of gewone verblijfplaats van de eiser alsmede zijn telefoon-, faxnummer en e-mailadres;

(b) de naam, het adres en de woon-, vestigings- of gewone verblijfplaats van de verweerder alsmede zijn telefoon-, faxnummer en e-mailadres;

(c) een korte omschrijving van het geschil;

(d) een duidelijke omschrijving van de vordering;

(e) een verwijzing naar de arbitrageovereenkomst waarbij

een afschrift van deze overeenkomst wordt overgelegd;

- (f) de naam, het adres en de woon- of gewone verblijfplaatsen van de arbiter of arbiters alsmede hun telefoon-, faxnummer en e-mailadres, voorzover partijen zelf de arbiter of arbiters hebben benoemd;
- (g) de wijze van benoeming van de arbiter of arbiters, indien partijen een wijze van benoeming zijn overeengekomen die afwijkt van de lijstprocedure voorzien in artikel 14;
- (h) het aantal arbiters, indien partijen dat zijn overeengekomen;
- (i) de plaats van arbitrage, indien partijen deze zijn overeengekomen;
- (j) een eventuele voorkeur van de eiser voor het aantal arbiters en/of de plaats van arbitrage, indien partijen daarover niet tot overeenstemming zijn gekomen;
- (k) voorzover van toepassing, de overige bijzonderheden betreffende de arbitrale procedure, zoals bijvoorbeeld het bepaalde in artikel 16(4) betreffende de nationaliteit van arbiters.

4. De arbitrageaanvraag wordt ingediend in vijfvoud. Indien de arbitrageaanvraag niet in een voldoende aantal exemplaren is ingediend of niet voldoet aan alle vereisten genoemd in het vorige lid, stelt de administrateur zich in verbinding met de eiser teneinde de nodige aanvulling of verbetering te verkrijgen. De administrateur is bevoegd de behandeling van de aanvraag op te schorten zolang deze niet voldoet aan de voornoemde vereisten. De opschorting doet geen afbreuk aan het bepaalde in het tweede lid.

5. Ten aanzien van het vereiste genoemd in het derde lid onder (e), kan ingeval van een arbitrageaanvraag vervat in een fax of e-mail, de eiser volstaan met een letterlijke aanhaling van de tekst van de arbitrageovereenkomst, op voorwaarde dat de eiser zo spoedig mogelijk na het aanhangig maken van de arbitrage een afschrift van de arbitrageovereenkomst aan de administrateur toezendt.

6. Een arbitrage kan ook aanhangig worden gemaakt door het indienen van een arbitrageaanvraag per fax of e-mail. Indien het daartoe termen aanwezig acht, kan het secretariaat de aanvrager verzoeken van een per fax of e-mail aangemelde aanvraag alsnog in vijfvoud op papier afgedrukte exemplaren bij het secretariaat in te dienen, met de mededeling dat de behandeling van de aanvraag eerst na ontvangst vervolgd wordt.

7. De administrateur bevestigt schriftelijk aan de eiser de ontvangst van de arbitrageaanvraag, onder vermelding van de dag van ontvangst.

Artikel 7 - Korte antwoord

1. De administrateur zendt een exemplaar van de arbitrageaanvraag onder vermelding van de dag van ontvangst aan de verweerder en nodigt hem schriftelijk uit in het kort daarop te antwoorden.

2. Het korte antwoord bevat eveneens een eventuele voorkeur van de verweerder voor het aantal arbiters en/of de plaats van arbitrage, indien partijen daarover niet tot overeenstemming zijn gekomen, alsmede, voorzover van toepassing, de overige bijzonderheden betreffende de arbitrale procedure.

3. In het korte antwoord kan de verweerder een tegenvordering tegen de eiser instellen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 25(2). De vereisten genoemd in artikel 6(3) (c), (d) en (e) zijn op de tegenvordering van overeenkomstige toepassing.

4. De bepalingen van artikel 6 lid 6 zijn van overeenkomstige toepassing.

5. Het korte antwoord wordt in vijfvoud binnen 14 dagen na ontvangst van voormelde uitnodiging door de verweerder bij de administrateur ingediend.

6. De administrateur zendt een exemplaar van het korte antwoord aan de eiser.

Artikel 8 - Strekking van arbitrageaanvraag en korte antwoord

De arbitrageaanvraag en het korte antwoord dienen ter inleiding van de arbitrale procedure. Zij doen geen afbreuk aan het recht van partijen om, met inachtneming van de bepalingen van artikel 24, een memorie van eis respectievelijk een memorie van antwoord in te dienen. Voorzover de administrateur bij de bepaling van het aantal en/of de benoeming van de arbiter of arbiters is betrokken, ontleent hij aan de arbitrageaanvraag en het korte antwoord de nodige informatie.

Artikel 9 - Beroep op ontbreken van arbitrageovereenkomst

1. Door mede te werken aan de benoeming van de arbiter of arbiters op de wijze als voorzien in de derde afdeling verliezen partijen niet het recht om een beroep te doen op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht wegens het ontbreken van een geldige arbitrageovereenkomst.

2. Een verweerder die in het arbitraal geding is verschenen en die een beroep op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht wenst te doen wegens het ontbreken van een geldige arbitrageovereenkomst, dient dit beroep te doen voor alle weren.

Dienovereenkomstig dient het beroep te worden gedaan uiterlijk in de memorie van antwoord dan wel, bij gebreke daarvan, voorafgaand aan het eerste schriftelijke of mondelinge verweer. Voor de toepassing van het in dit lid bepaalde wordt het korte antwoord genoemd in artikel 7 geacht geen verweer te zijn.

3. Indien een verweerder heeft nagelaten het beroep voor alle weren te doen overeenkomstig het bepaalde in het vorige lid, vervalt zijn recht daarop later, in het arbitraal geding of bij de rechter, alsnog een beroep te doen, tenzij dit beroep wordt gedaan op de grond dat het geschil niet vatbaar is voor arbitrage.

4. Een beroep op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht wordt door deze beoordeeld.

5. De arbitrageovereenkomst dient als een afzonderlijke overeenkomst te worden beschouwd en beoordeeld. Het scheidsgerecht is bevoegd te oordelen over de rechtsgeldigheid van de overeenkomst waarvan de arbitrageovereenkomst deel uitmaakt of waarop zij betrekking heeft.

6. Een beroep op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht verhindert niet, dat het NAI de behandeling van de zaak administreert.

DERDE AFDELING - BENOEMING VAN ARBITERS

Artikel 10 - Onpartijdigheid en onafhankelijkheid van arbiter

1. De arbiter behoort onpartijdig en onafhankelijk te zijn. Hij mag geen nauwe persoonlijke of zakelijke banden met een der partijen of een van zijn mede-arbiters hebben. Hij behoort geen rechtstreeks persoonlijk of zakelijk belang bij de afloop van het geding te hebben. Evenmin mag hij voorafgaand aan zijn benoeming zijn mening over de zaak aan een der partijen kenbaar hebben gemaakt.

2. Het is de arbiter niet toegestaan gedurende het geding contact met een der partijen te hebben omtrent aangelegenheden die het geding betreffen, behoudens voorafgaande toestemming van de overige partijen en, indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, de mede-arbiters.

Artikel 11 - Verklaring bij twijfel omtrent onpartijdigheid en onafhankelijkheid

1. Een als arbiter aangezochte persoon die het vermoeden heeft dat hij zou kunnen worden gewraakt, doet daarvan schriftelijk mededeling aan degene die hem heeft aangezocht, onder vermelding van de vermoedelijke redenen

tot wraking.

2. Na zijn benoeming zendt de in het eerste lid bedoelde persoon de in dat lid bedoelde mededeling ook aan de administrateur toe, indien hij niet door deze was aangezocht. In alle gevallen zendt de administrateur de mededeling in afschrift toe aan partijen en, indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, aan de mede-arbiters.

3. De arbiter die hangende het geding het vermoeden krijgt dat hij zou kunnen worden gewraakt, doet daarvan onder vermelding van de vermoedelijke redenen tot wraking schriftelijk mededeling aan de administrateur, die de mededeling in afschrift toezendt aan partijen en, indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, aan de mede-arbiters.

Artikel 12 - Aantal arbiters

1. Indien partijen het aantal arbiters niet zijn overeengekomen, bepaalt de administrateur het aantal na het indienen van het korte antwoord of, bij gebreke daarvan, na het verstrijken van de termijn voor het indienen daarvan.

2. De administrateur bepaalt het aantal op een of drie, rekening houdende met de voorkeur van partijen, de grootte van de vordering en de eventuele tegenvordering en de ingewikkeldheid van de zaak.

3. Indien partijen een even aantal arbiters zijn overeengekomen, benoemen deze arbiters een aanvullend arbiter als voorzitter van het scheidsgerecht. Indien de arbiters binnen twee weken na de aanvaarding van hun opdracht geen overeenstemming ten aanzien van de aanvullend arbiter hebben bereikt, wordt de aanvullend arbiter, op verzoek van de meest gereede partij, benoemd overeenkomstig de lijstprocedure voorzien in artikel 14.

Artikel 13 - Wijze van benoeming zoals door partijen voorzien

1. Indien partijen een wijze van benoeming van de arbiter of arbiters zijn overeengekomen, die afwijkt van de lijstprocedure voorzien in artikel 14, vindt de benoeming plaats op de wijze als door partijen is overeengekomen, met inachtneming van het bepaalde in de volgende leden.

2. Indien deze benoemingsregeling geheel of ten dele niet is uitgevoerd binnen de door partijen overeengekomen termijn of, bij gebreke daarvan, binnen vier weken nadat de arbitrage aanhangig is gemaakt, vindt de benoeming van de arbiter of arbiters plaats overeenkomstig de lijstprocedure voorzien in artikel 14.

3. Indien een of meer van de door partijen zelf benoemde arbiters naar het oordeel van de administrateur onvoldoende waarborgen bieden voor een deugdelijke arbitrage, kan de administrateur de administratie van de arbitrage weigeren, tenzij partijen alsnog overeenkomen, dat de desbetreffende arbiter wordt vervangen overeenkomstig de lijstprocedure voorzien in artikel 14.

Artikel 14 - Lijstprocedure

1. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van het korte antwoord genoemd in artikel 7 of, bij gebreke daarvan, na het verstrijken van de termijn voor de indiening van het korte antwoord, zendt de administrateur aan ieder der partijen een gelijklopende lijst met namen van personen. Deze lijst bevat ten minste drie namen ingeval een arbiter moet worden benoemd en tenminste negen namen ingeval drie arbiters moeten worden benoemd.

2. Iedere partij kan op de lijst de namen van personen tegen wie bij deze partij overwegende bezwaren bestaan, doorhalen en de overblijvende namen in de volgorde van haar voorkeur nummeren.

3. Heeft de administrateur een lijst niet binnen 14 dagen na verzending terugontvangen van een partij, dan wordt aangenomen, dat alle daarop voorkomende personen voor die partij gelijkelijk als arbiter aanvaardbaar zijn.

4. Zo spoedig mogelijk na terugontvangst van de lijsten of, bij gebreke daarvan, na het verstrijken van de in het vorige lid genoemde termijn, nodigt de administrateur, met inachtneming van de door de partijen geuite voorkeuren en/of bezwaren, een persoon respectievelijk drie personen voorkomend op de lijst uit om als arbiter op te treden.

5. Indien en voorzover uit de teruggezonden lijsten blijkt, dat onvoldoende personen daarop voorkomen die voor ieder der partijen als arbiter aanvaardbaar zijn, is de administrateur bevoegd rechtstreeks een of meer andere personen uit te nodigen om als arbiter op te treden. Hetzelfde geldt ingeval een persoon de uitnodiging van de administrateur om als arbiter op te treden niet wil of kan aannemen dan wel om andere redenen blijkt niet als arbiter te kunnen optreden en er onvoldoende personen op de teruggezonden lijsten zijn overgebleven die voor ieder der partijen als arbiter aanvaardbaar zijn.

6. Indien het scheidsgerecht uit drie arbiters bestaat, wijzen de arbiters uit hun midden een voorzitter aan, zonodig met inachtneming van het bepaalde in artikel 16(3).

7. Wanneer partijen alleen de benoeming van een arbiter of van arbiters door het NAI zijn overeengekomen zonder dat naar arbitrage door het NAI of volgens het Reglement van het NAI is verwezen, vindt de benoeming overeenkomstig de bepalingen van dit artikel plaats, tenzij partijen een andere wijze van benoeming door het NAI zijn overeengekomen.

8. Voor de toepassing van de bepalingen van dit artikel worden de namen van personen door de administrateur bij voorkeur ontleend aan de Algemene Lijst van Arbiters, welke lijst wordt samengesteld, aangevuld en gewijzigd door het NAI.

9. De benoeming van de arbiter of arbiters overeenkomstig de bepalingen van dit artikel vindt plaats binnen twee maanden nadat de arbitrage aanhangig is gemaakt.

Artikel 15 -Benoemingsbrief; aanvaarding van opdracht; mededeling van benoeming aan partijen

1. De benoeming van de arbiter of arbiters ingevolge het bepaalde in de artikelen 13 of 14 wordt door de administrateur bevestigd in een aan de arbiter of arbiters gerichte benoemingsbrief.
2. Een arbiter aanvaardt zijn opdracht schriftelijk. Daartoe is voldoende ondertekening en terugzending van een afschrift van de benoemingsbrief aan de administrateur.
3. Gelijktijdig met het verzenden van de benoemingsbrief aan de arbiter of arbiters, stelt de administrateur partijen schriftelijk van de benoeming op de hoogte.

Artikel 16 - Nationaliteit van arbiter

1. Geen persoon is om reden van zijn nationaliteit van benoeming tot arbiter uitgesloten, behoudens het in de volgende leden bepaalde.
2. Indien een scheidsgerecht bestaande uit een arbiter overeenkomstig de lijstprocedure voorzien in artikel 14 moet worden benoemd in een arbitrage tussen partijen die niet dezelfde nationaliteit bezitten, kan ieder der partijen verlangen dat deze arbiter niet de nationaliteit van een der partijen bezit.
3. Indien een scheidsgerecht bestaande uit drie arbiters overeenkomstig de lijstprocedure voorzien in artikel 14 moet worden benoemd in een arbitrage tussen partijen die niet dezelfde nationaliteit bezitten, kan ieder der partijen verlangen dat de arbiter die als voorzitter van het scheidsgerecht zal optreden, niet de nationaliteit van een der partijen bezit.
4. Het verlangen wordt aan de administrateur kenbaar gemaakt door de eiser in de arbitrageaanvraag bedoeld in artikel 6 en door de verweerder in het korte antwoord

bedoeld in artikel 7.

Artikel 17 - Ontheffing van opdracht van een arbiter

1. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan op eigen verzoek daarvan worden ontheven hetzij met instemming van partijen hetzij door de administrateur.
2. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan door partijen gezamenlijk van zijn opdracht worden ontheven zonder dat de arbiter zelf daartoe het verzoek heeft gedaan. Partijen doen onverwijld mededeling van de ontheffing aan de administrateur.
3. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan, indien hij rechtens of feitelijk niet meer in staat is zijn opdracht te vervullen, op schriftelijk verzoek van een der partijen door de administrateur van zijn opdracht worden ontheven.
4. De administrateur kan uit eigen beweging een arbiter van zijn opdracht ontheffen indien hij (i) rechtens of feitelijk niet meer in staat is zijn opdracht te vervullen, of (ii) zijn opdracht niet overeenkomstig dit Reglement uitvoert.
5. In de gevallen genoemd in het eerste, derde en vierde lid gaat de administrateur niet tot de ontheffing van de opdracht over, dan nadat partijen in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk aan hem hun zienswijze kenbaar te maken.

Artikel 18 - Vervanging van een arbiter

1. Een arbiter die om welke reden dan ook van zijn opdracht is ontheven, wordt vervangen door een nieuwe arbiter. De nieuwe arbiter wordt benoemd overeenkomstig de lijstprocedure voorzien in artikel 14, tenzij partijen een andere wijze van vervanging zijn overeengekomen. Hetzelfde geldt bij overlijden van een arbiter.
2. Voor de duur van de vervanging is het geding van

rechtsweg geschorst. Na de vervanging wordt de reeds aangevangen behandeling voortgezet, tenzij het scheidsgerecht termen aanwezig acht de zaak geheel of gedeeltelijk opnieuw te behandelen.

Artikel 19 - [Vervallen.]

VIERDE AFDELING - PROCEDURE

Artikel 20 - Arbitragedossier en mededelingen

1. Gelijktijdig met het verzenden van de benoemingsbrief bedoeld in artikel 15, doet de administrateur het arbitragedossier aan het scheidsgerecht toekomen.

2. Na toezending van het dossier zenden partijen hun mededelingen en andere geschriften rechtstreeks aan het scheidsgerecht. Van iedere mededeling of geschrift wordt gelijktijdig een afschrift aan de administrateur gezonden. Hetzelfde geldt voor mededelingen van het scheidsgerecht aan partijen.

Artikel 21 - Vertegenwoordiging en bijstand

1. Iedere partij kan voor het scheidsgerecht in persoon verschijnen of zich doen vertegenwoordigen door een advocaat dan wel door een bijzonderlijk daartoe schriftelijk gevolmachtigde. Iedere partij kan zich door personen van haar keuze doen bijstaan.

2. Indien een partij zich ter zitting door een advocaat of gevolmachtigde doet vertegenwoordigen of bijstaan, stelt zij zo spoedig mogelijk na vaststelling van de datum van de zitting het scheidsgerecht en de wederpartij hiervan schriftelijk in kennis. Indien de arbitrageaanvraag bedoeld in artikel 6 of het korte antwoord bedoeld in artikel 7 is uitgegaan van een advocaat of gevolmachtigde, wordt deze kennisgeving geacht te zijn gedaan.

Artikel 22 - Plaats van arbitrage

1. Indien de plaats van arbitrage niet door partijen bij overeenkomst is bepaald, wordt deze plaats zo spoedig mogelijk na ontvangst van het arbitrage dossier door het scheidsgerecht bepaald. De aldus bepaalde plaats wordt door het scheidsgerecht schriftelijk aan partijen en aan de administrateur medegedeeld.

2. Het scheidsgerecht kan zitting houden, beraadslagen, getuigen en deskundigen horen op elke andere plaats, in of buiten Nederland, die het daartoe geschikt acht.

Artikel 23 - Procedure in het algemeen

1. Het scheidsgerecht ziet er op toe, dat partijen op voet van gelijkheid worden behandeld. Het geeft iedere partij de gelegenheid voor haar rechten op te komen en haar stellingen voor te dragen.

2. Het scheidsgerecht bepaalt de wijze waarop en de termijnen waarbinnen het geding gevoerd zal worden met inachtneming van de bepalingen van dit Reglement, eventuele afspraken daaromtrent tussen partijen en de omstandigheden van de arbitrage.

3. Het scheidsgerecht ziet toe op een voortvarend verloop van de arbitrale procedure. Het is bevoegd op verzoek van een partij of uit eigen beweging in bijzondere gevallen een door hem vastgestelde of door partijen overeengekomen termijn te verlengen.

4. Het scheidsgerecht kan op verzoek van een partij of uit eigen beweging na ontvangst van het arbitrage dossier dan wel in een later stadium van het geding, een bijeenkomst met partijen houden teneinde overleg te voeren omtrent het verloop van de procedure en/of de feitelijke en juridische geschilpunten nader te bepalen.

Artikel 24 - Wisseling van memoriën

1. Behoudens andersluidende overeenkomst van

partijen, worden de eiser en verweerder door het scheidsgerecht in de gelegenheid gesteld een memorie van eis respectievelijk een memorie van antwoord in te dienen.

2. Behoudens andersluidende overeenkomst van partijen, is het scheidsgerecht vrij te bepalen of een memorie van repliek en een memorie van dupliek moeten worden ingediend. Hetzelfde geldt voor eventuele nadere schrifturen van partijen.

3. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de tegenvordering.

Artikel 25 - Tegenvordering

1. Een tegenvordering die niet uiterlijk bij memorie van antwoord dan wel, bij gebreke daarvan, bij het eerste schriftelijke of mondelinge verweer is ingesteld, kan nadien niet meer in dezelfde arbitrage worden ingesteld, behoudens bijzondere omstandigheden ter beoordeling van het scheidsgerecht.

2. Een tegenvordering is toelaatbaar, indien daarop dezelfde arbitrageovereenkomst als die waarop de arbitrageaanvraag is gebaseerd, van toepassing is dan wel door partijen uitdrukkelijk of stilzwijgend van toepassing is verklaard.

Artikel 26 - Zitting

1. Het scheidsgerecht geeft aan partijen de gelegenheid hun standpunten in een zitting mondeling toe te lichten, tenzij partijen daarvan afzien.

2. Het scheidsgerecht bepaalt de dag, het tijdstip en de plaats van de zitting. Het stelt partijen hiervan schriftelijk in kennis met inachtneming van een redelijke termijn voorafgaand aan de zitting. Hetzelfde geldt voor volgende zittingen, die naar het oordeel van het scheidsgerecht nodig mochten zijn.

3. Het scheidsgerecht kan, behalve de partijen en

personen genoemd in de artikelen 21, 29, 30 en 31, andere personen ter zitting toelaten, tenzij een partij zich daartegen verzet.

Artikel 27 - Bewijs in het algemeen

De toelaatbaarheid van de bewijsmiddelen, de bewijslastverdeling en de waardering van het bewijsmateriaal staan ter vrije beoordeling van het scheidsgerecht, tenzij partijen anders zijn overeengekomen.

Artikel 28 - Overlegging van stukken

1. Behoudens anders luidende overeenkomst van partijen, gaan de memoriën genoemd in artikel 24 zoveel mogelijk vergezeld van de schriftelijke bewijsstukken waarop partijen zich beroepen.

2. Het scheidsgerecht is bevoegd overlegging van bepaalde, door het scheidsgerecht voor het geschil relevant geachte stukken te bevelen.

Artikel 29 - Getuigen

1. Het scheidsgerecht bepaalt de dag, het tijdstip en de plaats van het verhoor van getuigen, alsmede de wijze waarop het verhoor zal geschieden, tenzij partijen in de wijze van verhoor bij overeenkomst hebben voorzien. De dag, het tijdstip en de plaats worden tijdig aan partijen schriftelijk medegedeeld.

2. De namen van de getuigen die een partij wenst te doen horen, worden tijdig aan het scheidsgerecht en de wederpartij medegedeeld onder opgave van de onderwerpen waarover de getuige zijn getuigenis zal afleggen.

3. Het scheidsgerecht beslist of de getuige voor de aanvang van het verhoor de eed of de belofte zal moeten afleggen.

4. Het scheidsgerecht beslist of, en in welke vorm, een verslag van het verhoor wordt opgemaakt.

5. Indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, is het bevoegd een van zijn leden aan te wijzen om de getuigen te horen. In dat geval dient in elk geval een verslag van het getuigenverhoor te worden opgemaakt.

Artikel 30 - Deskundigen (partij)

Een partij is vrij een door haar ingewonnen advies van een deskundige over te leggen. Indien de partij die het advies heeft overgelegd of de wederpartij daarom heeft verzocht, dan wel het scheidsgerecht zulks heeft bepaald, wordt de deskundige door de partij die het advies heeft overgelegd opgeroepen om ter zitting een nadere toelichting te geven, tenzij het scheidsgerecht een andere wijze van oproeping bepaalt.

Artikel 31 - Deskundigen (scheidsgerecht)

1. Het scheidsgerecht kan een of meer deskundigen benoemen tot het uitbrengen van een advies. Het scheidsgerecht kan partijen raadplegen over de aan de deskundige te verstrekken opdracht.

2. Het scheidsgerecht zendt onverwijld aan partijen een afschrift van de benoeming van de deskundige en van de aan hem gegeven opdracht.

3. Indien een partij de deskundige niet de door hem vereiste inlichtingen verschaft of de door hem benodigde medewerking verleent, kan de deskundige het scheidsgerecht verzoeken de desbetreffende partij daartoe opdracht te geven.

4. Na ontvangst van het rapport van de deskundige wordt dit in afschrift door het scheidsgerecht onverwijld aan partijen toegezonden.

5. Partijen worden in de gelegenheid gesteld schriftelijk op het rapport van de deskundige te reageren binnen een door het scheidsgerecht te bepalen termijn.

6. Ieder der partijen kan het scheidsgerecht schriftelijk verzoeken de deskundige in een zitting van het scheidsgerecht te doen horen. Indien een partij zulk een verzoek wenst te doen, deelt zij dit onverwijld na ontvangst van het rapport van de deskundige aan het scheidsgerecht en de wederpartij mede. Ter zitting stelt het scheidsgerecht ieder der partijen in de gelegenheid de deskundige vragen te stellen. Aan partijen wordt desverzocht de gelegenheid gegeven hunnerzijds deskundigen op dezelfde zitting voor te brengen. Artikel 29(5) is van overeenkomstige toepassing.

7. Het scheidsgerecht is in geen geval verplicht het door de deskundige gegeven advies te volgen indien dit met zijn overtuiging strijdt.

Artikel 32 - Onderzoek ter plaatse

Wanneer het scheidsgerecht dit wenselijk acht, kan het een onderzoek ter plaatse instellen. Partijen worden in de gelegenheid gesteld bij het onderzoek aanwezig te zijn.

Artikel 33 - Persoonlijke verschijning van partijen

Het scheidsgerecht kan in elke stand van het geding de persoonlijke verschijning van partijen gelasten voor het geven van inlichtingen dan wel teneinde een vergelijk te beproeven.

Artikel 34 - Wijziging van vordering

1. Een partij kan haar vordering respectievelijk tegenvordering veranderen of vermeederen uiterlijk aan het begin van de laatste zitting of, bij gebreke van een zitting, uiterlijk bij de laatst toegestane memorie. Nadien zal zulks niet meer geoorloofd zijn, behoudens bijzondere gevallen ter beoordeling van het scheidsgerecht. Een partij kan te allen

tijde haar vordering respectievelijk tegenvordering verminderen.

2. De wederpartij is bevoegd zich tegen een verandering of vermeerdering te verzetten, indien zij daardoor in haar verdediging onredelijk wordt bemoeilijkt of het geding daardoor onredelijk wordt vertraagd. Het scheidsgerecht zal, partijen gehoord, onverwijld op het verzet van de wederpartij beslissen.

3. Ingeval van een niet-verschijnen van een partij bedoeld in artikel 36, wordt deze partij door het scheidsgerecht schriftelijk in de gelegenheid gesteld zich over een verandering of vermeerdering uit te laten.

Artikel 35 - Intrekking van arbitrageaanvraag

1. De eiser kan zijn arbitrageaanvraag intrekken zolang de verweerder geen memorie van antwoord bedoeld in artikel 24 heeft ingediend of, indien geen schriftelijke behandeling plaatsvindt, zolang geen zitting heeft plaatsgevonden.

2. Nadien is een intrekking van de arbitrageaanvraag slechts mogelijk met de uitdrukkelijke toestemming van de verweerder, onverminderd het bepaalde in de artikelen 57(5) en 59(6).

3. De intrekking wordt schriftelijk door de administrateur en, na benoeming, door het scheidsgerecht door tussenkomst van de administrateur, aan partijen bevestigd.

Artikel 36 - Verstek

1. Blijft de verweerder in gebreke binnen de door het scheidsgerecht bepaalde termijn de memorie van antwoord bedoeld in artikel 24 in te dienen, zonder daartoe gegronde redenen aan te voeren, dan kan het scheidsgerecht aanstonds vonnis wijzen.

2. Bij dit vonnis wordt de vordering geheel of gedeeltelijk

toegewezen tenzij deze aan het scheidsgerecht onrechtmatig of ongegrond voorkomt. Het scheidsgerecht kan, alvorens vonnis te wijzen, van de eiser het bewijs van een of meer van zijn stellingen verlangen.

3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is van overeenkomstige toepassing indien een zitting, al dan niet voorafgegaan door een wisseling van memoriën, plaatsvindt en de verweerder, ofschoon behoorlijk opgeroepen, niet ter zitting verschijnt, zonder daartoe gegronde redenen aan te voeren.

4. Blijft de eiser in gebreke binnen de door het scheidsgerecht bepaalde termijn de memorie van eis bedoeld in artikel 24 in te dienen, zonder daartoe gegronde redenen aan te voeren, dan kan het scheidsgerecht bij vonnis een einde maken aan het geding. Hetzelfde geldt indien de eiser, na het indienen van de memorie van eis, binnen een door het scheidsgerecht bepaalde termijn in gebreke blijft zijn vordering overeenkomstig een opdracht van het scheidsgerecht naar behoren toe te lichten.

5. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de tegenvordering.

Artikel 37 - Arbitraal kort geding na benoeming scheidsgerecht ten gronde

1. Indien de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen, is het scheidsgerecht bevoegd in gevallen waarin uit hoofde van onverwijlde spoed, gelet op de belangen van partijen, een onmiddellijke voorziening bij voorraad wordt vereist, op verzoek van een der partijen, in elke stand van het geding in arbitraal kort geding vonnis te wijzen. Deze bevoegdheid omvat mede de bevoegdheid zekerheidstelling te gelasten ten behoeve van de partij, die dat vordert, in een door het scheidsgerecht te bepalen vorm terzake van iedere vordering of tegenvordering alsmede terzake van kosten verband houdende met de arbitrage ten gronde.

2. Het verzoek wordt bij afzonderlijke memorie ingediend bij het scheidsgerecht met gelijktijdige verzending

van een afschrift aan de wederpartij en aan de administrateur. De memorie bevat een duidelijke omschrijving van de gevraagde voorziening bij voorraad, van de gronden van de vordering en van die, waarop de gestelde spoedeisendheid berust. De producties, waarop de vordering is gebaseerd, worden, voor zover zij niet reeds in het geding zijn gebracht, met de memorie ingediend.

3. Het scheidsgerecht bepaalt terstond de dag, het tijdstip en de plaats van de zitting, waarop de vordering bedoeld in het tweede lid wordt behandeld en doet daarvan onverwijld schriftelijk mededeling aan partijen. Indiening van verdere schriftelijke memories heeft slechts plaats, wanneer het scheidsgerecht dit bepaalt.

4. Indien het scheidsgerecht van oordeel is, dat de zaak onvoldoende spoedeisend is of te ingewikkeld om bij wege van beslissing bij voorraad te worden beslist, kan het op die grond de vordering geheel of gedeeltelijk afwijzen met de bepaling dat daarover in de arbitrage ten gronde zal worden beslist.

5. Een uitspraak als bedoeld in het eerste lid geldt als een arbitraal vonnis in de zin van artikel 1051 lid 3 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Daarop zijn de bepalingen van de vijfde afdeling van dit Reglement mede van toepassing.

6. De beslissing bij voorraad prejudicieert op geen enkele wijze het uiteindelijke oordeel van het scheidsgerecht ten aanzien van de zaak ten gronde.

7. Het instellen van een vordering op grond van dit artikel doet geen afbreuk aan het recht van een partij de rechter te verzoeken om een maatregel ter bewaring van recht.

Artikel 38 - Voorlopige maatregelen anders dan in arbitraal kort geding

1. Onverminderd de bevoegdheid bedoeld in artikel 37 kan het scheidsgerecht, op verzoek van een der partijen, in

elke stand van het geding voorlopig die beslissing nemen of die maatregelen treffen ten aanzien van de zaken in geschil, welke het nodig of nuttig voorkomt. Die bevoegdheid omvat mede de bevoegdheid zekerheidstelling te gelasten als bedoeld in de tweede zin van het eerste lid van artikel 37.

2. De beslissing of maatregel wordt genomen respectievelijk getroffen in de vorm van een opdracht van het scheidsgerecht.

3. De beslissing of maatregel prejudicieert op geen enkele wijze het uiteindelijk oordeel van het scheidsgerecht ten aanzien van de zaak ten gronde.

4. Het verzoek doet geen afbreuk aan het recht van een partij de rechter te verzoeken om een maatregel ter bewaring van recht dan wel zich te wenden tot de voorzieningenrechter van de rechtbank in kort geding.

Artikel 39 - Secretaris en technische assistentie

1. Op verzoek van het scheidsgerecht draagt de administrateur zorg voor de aanwezigheid van een jurist als secretaris van het scheidsgerecht. Het bepaalde in de artikelen 10 en 11 is op de secretaris van overeenkomstige toepassing.

2. Het scheidsgerecht kan de administrateur verzoeken zorg te dragen voor technische assistentie bij het arbitrale geding.

Artikel 40 - Taal

1. Het geding wordt gevoerd in de taal of talen die partijen zijn overeengekomen of, bij gebreke van een overeenkomst dienaangaande, in de taal of talen die door het scheidsgerecht zijn bepaald.

2. Tot het moment waarop het scheidsgerecht de taal of talen heeft bepaald als bedoeld in het eerste lid, kan de administrateur, op verzoek van de wederpartij of uit eigen

beweging, van een partij verlangen dat zij een vertaling van de door haar ingediende schrifturen en stukken overlegt in een taal die de wederpartij machtig is en in een vorm en binnen een termijn als bepaald door de administrateur.

3. Onverminderd het bepaalde in het eerste en tweede lid, kunnen de administrateur en, na benoeming, het scheidsgerecht, indien enige mededeling of geschrift is gesteld in een taal die de administrateur respectievelijk het scheidsgerecht niet machtig is, van de partij die de mededeling doet of het geschrift overlegt, verlangen voor een vertaling in een taal en een vorm alsmede binnen een termijn als door de administrateur dan wel het scheidsgerecht bepaald, zorg te dragen.

4. Op verzoek van het scheidsgerecht draagt de administrateur zorg voor de aanwezigheid ter zitting van een tolk.

Artikel 41 - Voeging, tussenkomst en vrijwaring

1. Een derde die enig belang heeft bij een arbitraal geding waarop dit Reglement van toepassing is, kan het scheidsgerecht verzoeken hem toe te staan zich daarin te voegen of tussen te komen.

2. Het verzoek wordt schriftelijk in zesvoud bij de administrateur ingediend. De administrateur zendt een exemplaar van het verzoek aan partijen en het scheidsgerecht.

3. Een partij kan een derde in vrijwaring oproepen. De oproep wordt onverwijld in afschrift gezonden aan het scheidsgerecht, de wederpartij en de administrateur.

4. De voeging, tussenkomst of vrijwaring kan slechts door het scheidsgerecht, partijen en de derde gehoord, worden toegelaten, indien de derde bij schriftelijke overeenkomst met partijen tot de arbitrageovereenkomst is toegetreden. Door de toelating van de voeging, tussenkomst of vrijwaring wordt de derde in het arbitraal geding partij.

5. Ingeval van een verzoek of oproep als bedoeld in het eerste respectievelijk derde lid, kan het geding door het scheidsgerecht worden geschorst. Na de schorsing wordt het geding voortgezet op de wijze zoals door het scheidsgerecht bepaald, tenzij partijen anders zijn overeengekomen.

6. De bepalingen betreffende de kosten van de arbitrage genoemd in de zesde afdeling zijn van overeenkomstige toepassing op een derde die overeenkomstig het bepaalde in het vierde lid tot de arbitrageovereenkomst is toegetreden.

Artikel 42 - Niet voldoen door partij aan bepalingen van de vierde afdeling

Indien een partij niet of op onvolledige wijze voldoet aan enige bepaling genoemd in deze afdeling dan wel aan een opdracht, beslissing of maatregel van het scheidsgerecht ingevolge de bepalingen van deze afdeling, kan het scheidsgerecht daaraan die gevolgtrekkingen verbinden, die het juist voorkomen.

VIERDE AFDELING A - ARBITRAAL KORT GEDING

Artikel 42a - Algemeen; verhouding tot rechtsgang van artikel 37

1. In gevallen waarin uit hoofde van onverwijlde spoed, gelet op de belangen van partijen, een onmiddellijke voorziening bij voorraad wordt vereist, kan een daarop betrekking hebbende vordering worden behandeld en beslist in een arbitraal kort geding met inachtneming van de bepalingen van deze afdeling.

2. Indien evenwel tussen dezelfde partijen een arbitrage ten gronde aanhangig is en daarin de benoeming van het scheidsgerecht overeenkomstig artikel 15(1) door de administrateur is bevestigd, zijn de bepalingen van deze afdeling niet van toepassing en dient de bijzondere rechtsgang van artikel 37 van dit Reglement te worden gevolgd.

3. Op de rechtsgang bedoeld in het eerste lid zijn de bepalingen van de eerste en de vijfde tot en met de zevende afdeling onverminderd van toepassing. De bepalingen van de tweede tot en met de vierde afdeling zijn slechts van toepassing voor zover daarnaar in deze afdeling wordt verwezen.

4. Het in deze afdeling bepaalde is van toepassing indien de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen. Indien de plaats van arbitrage niet door partijen is bepaald, geldt voor de toepassing van het in deze afdeling bepaalde Rotterdam als plaats van arbitrage.

Artikel 42b - Aanhangig maken

1. Een arbitraal kort geding in de zin van deze afdeling wordt aanhangig gemaakt door het indienen van een arbitraal kortgedingaanvraag bij het secretariaat van het NAI. Het wordt geacht aanhangig te zijn gemaakt op de dag van ontvangst van deze aanvraag door het secretariaat.

2. De aanvraag wordt ingediend in tweevoud en gaat vergezeld van de producties, waarop de eiser zijn vordering baseert.

3. De aanvraag kan ook per fax of e-mail aanhangig worden gemaakt onder de voorwaarde dat de eiser ten spoedigste na het aanhangig maken de eventuele producties in tweevoud aan de administrateur toezendt.

Artikel 42c - Inhoud aanvraag

De aanvraag bevat de gegevens genoemd in artikel 6(3) onder (a), (b), (c), (d), (e) en (i), met dien verstande, dat naast een korte omschrijving van het geschil een omschrijving van de gronden van de vordering en van de spoedeisendheid wordt gegeven.

Artikel 42d - Kennisgeving aanvraag aan verweerder

1. Een exemplaar van de aanvraag met de eventuele producties wordt door de eiser onverwijld en deugdelijk ter kennis gebracht van elke verweerder.
2. Het bewijs van kennisgeving aan elke verweerder wordt uiterlijk op de zitting genoemd in artikel 42g(1) in het geding gebracht.

Artikel 42e - Bevestiging ontvangst aanvraag

De administrateur bevestigt schriftelijk aan de partijen de ontvangst van de aanvraag onder vermelding van de dag van ontvangst.

Artikel 42f - Benoeming scheidsgerecht

1. Zo spoedig mogelijk na de ontvangst van de aanvraag benoemt de administrateur het scheidsgerecht, bestaande uit één arbiter, dat als scheidsgerecht in arbitraal kort geding uitspraak zal doen. Indien partijen een wijze van benoeming van de arbiter of arbiters en/of een meervoudig aantal arbiters zijn overeengekomen, wordt daaraan geen toepassing gegeven met betrekking tot de wijze van benoeming en de samenstelling van het in de vorige volzin bedoelde scheidsgerecht, tenzij partijen met zoveel woorden hebben voorzien in een wijze van benoeming van een kortgedingsscheidsgerecht. Geen persoon is om reden van zijn nationaliteit van benoeming tot arbiter uitgesloten.
2. De benoeming van de arbiter wordt door de administrateur bevestigd in een aan de arbiter gerichte benoemingsbrief.
3. De artikelen 10, 11, 15(2) en (3), 17 en 18(2) zijn onverminderd van toepassing. In de gevallen als bedoeld in artikel 18(1) vindt de benoeming van de nieuwe arbiter plaats op de wijze als in het eerste lid van dit artikel bepaald.

Artikel 42g - Zitting

1. Het scheidsgerecht bepaalt terstond de dag, het tijdstip en de plaats van de zitting, waarop de vordering in arbitraal kort geding wordt behandeld en doet daarvan onverwijld schriftelijk mededeling aan partijen.

2. Indiening van schriftelijke memories heeft slechts plaats, wanneer het scheidsgerecht dit bepaalt, onverminderd het bepaalde in de artikelen 42h en 42i. Artikel 26(3) is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42h - Beroep op onbevoegdheid

Indien de verweerder een beroep op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht wenst te doen wegens het ontbreken van een geldige arbitrageovereenkomst, dient hij dit beroep te doen voor alle weren uiterlijk op de zitting bedoeld in artikel 42g(1) of, indien voor die zitting een memorie wordt ingediend, uiterlijk in die memorie. Artikel 9(3) tot en met (6) is van toepassing.

Artikel 42i - Tegenvordering

De verweerder of verweerders zijn gerechtigd een tegenvordering in arbitraal kort geding in te stellen. Het instellen van de tegenvordering geschiedt bij een schriftelijke memorie, die tot uiterlijk op de zitting bedoeld in artikel 42g(1) bij het scheidsgerecht wordt ingediend met gelijktijdige toezending dan wel overhandiging van afschriften aan de eiser en toezending aan de administrateur.

Artikel 42j - Procedure

Op de procedure in arbitraal kort geding zijn de bepalingen van de artikelen 20, 21, 22(2), 23(1) en (3), 27 tot en met 36, 39, 40 en 42 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42k - Verwijzing naar arbitrage ten gronde

Indien het scheidsgerecht van oordeel is, dat de zaak onvoldoende spoedeisend is of te ingewikkeld om in arbitraal kort geding te worden beslist, kan het op die grond de vordering geheel of gedeeltelijk afwijzen onder verwijzing van partijen naar arbitrage ten gronde. Een arbitrage ten gronde wordt op de voet van artikel 6 van dit Reglement aanhangig gemaakt.

Artikel 42l - Aard van de uitspraak; zekerheidstelling

1. Een uitspraak in arbitraal kort geding geldt als een arbitraal vonnis in de zin van artikel 1051 lid 3 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Daarop zijn de bepalingen van de vijfde afdeling van dit Reglement mede van toepassing.

2. Het scheidsgerecht is bevoegd zekerheidstelling te gelasten ten behoeve van de partij, die dat vordert, in een door het scheidsgerecht te bepalen vorm ter zake van iedere vordering of tegenvordering in arbitraal kort geding.

3. Op eenparig verzoek van alle partijen kan het scheidsgerecht ten gronde uitspraak doen. In dat geval maakt het vonnis uitdrukkelijk melding van dit verzoek en geldt de uitspraak als arbitraal vonnis ten gronde, waarop de bepalingen van de vijfde afdeling van toepassing zijn.

Artikel 42m - Verhouding tot de zaak ten gronde

De beslissing bij voorraad prejudicieert op geen enkele wijze het uiteindelijk oordeel van het scheidsgerecht, dat ten aanzien van de zaak ten gronde beslist.

Artikel 42n - Administratiekosten en depot

1. De bepalingen van de zesde afdeling zijn op het arbitraal kort geding van toepassing met dien verstande, dat

de administratiekosten en het depot moeten zijn betaald respectievelijk gestort voorafgaand aan de zitting bedoeld in artikel 42g(1) en ingeval van het indienen van een tegenvordering ter zitting onmiddellijk na die zitting.

2. Het scheidsgerecht is bevoegd de behandeling ter zitting op te schorten dan wel zijn uitspraak aan te houden, indien door een der partijen niet aan haar betalingsverplichtingen uit hoofde van dit artikel is voldaan. Indien een partij na één enkele schriftelijke aanmaning door de administrateur niet binnen de door deze gestelde termijn aan haar betalingsverplichting uit hoofde van dit artikel heeft voldaan, wordt zij geacht haar vordering dan wel tegenvordering te hebben ingetrokken.

Artikel 42o - Maatregelen ter bewaring van recht

Het instellen van een vordering op grond van deze afdeling doet geen afbreuk aan het recht van een partij de rechter te verzoeken om een maatregel ter bewaring van recht.

VIJFDE AFDELING - VONNIS

Artikel 43 - Termijn

1. Het scheidsgerecht deelt aan het einde van de zitting als bedoeld in de artikelen 26, 37(3) en 42g(1) aan partijen mede op welke termijn het scheidsgerecht zijn vonnis zal geven. Indien partijen van een zitting als bedoeld in artikel 26 hebben afgezien, volgt de mededeling na de indiening van de laatste memorie. Het scheidsgerecht is bevoegd de termijn, indien noodzakelijk, één of meermalen te verlengen. In alle gevallen beslist het scheidsgerecht met bekwame spoed.

2. De opdracht van het scheidsgerecht duurt voort totdat het zijn laatste eindvonnis heeft gegeven, onverminderd het bepaalde in de artikelen 52 en 53.

Artikel 44 - Type vonnis

Het scheidsgerecht kan een geheel of gedeeltelijk eindvonnis dan wel een tussenvonnis wijzen, onverminderd de bevoegdheid van het scheidsgerecht als bedoeld in de artikelen 37(1) en (5), 42a(1) en 42l.

Artikel 45 - Regelen des rechts en goede mannen naar billijkheid

1. Het scheidsgerecht beslist als goede mannen naar billijkheid, tenzij partijen het bij overeenkomst opdracht hebben gegeven te beslissen naar de regelen des rechts.

2. In een internationale arbitrage beslist het scheidsgerecht naar de regelen des rechts, tenzij partijen het bij overeenkomst opdracht hebben gegeven te beslissen als goede mannen naar billijkheid.

Artikel 46 - Toepasselijk recht

Ingeval partijen een rechtskeuze hebben gedaan, beslist het scheidsgerecht naar de door partijen aangewezen regelen des rechts. Indien een dergelijke rechtskeuze niet heeft plaatsgevonden, beslist het scheidsgerecht volgens de regelen des rechts die het in aanmerking acht te komen.

Artikel 47 - Handelsgebruiken

In alle gevallen houdt het scheidsgerecht bij de beslissing rekening met de toepasselijke handelsgebruiken.

Artikel 48 - Beslissing en ondertekening

1. Indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, beslist het bij meerderheid van stemmen.

2. Weigert een minderheid van de arbiters te ondertekenen, dan wordt daarvan door de andere arbiters

onder het door hen ondertekende vonnis melding gemaakt. Ook deze vermelding wordt door hen ondertekend.

3. Is een minderheid van de arbiters niet in staat te ondertekenen en kan niet verwacht worden dat het beletsel daartoe binnen korte tijd zal zijn opgeheven, dan zijn de bepalingen van het vorige lid van overeenkomstige toepassing.

4. In het vonnis wordt geen melding gemaakt van de mening van een minderheid. In een internationale arbitrage kan een minderheid echter zijn mening in een afzonderlijk schriftelijk stuk aan de mede-arbiters en partijen tot uiting brengen. Dit stuk wordt niet geacht deel uit te maken van het vonnis.

Artikel 49 - Vorm en inhoud van vonnis

1. Het vonnis wordt in viervoud op schrift gesteld en door de arbiter of arbiters ondertekend, met inachtneming van het bepaalde in artikel 48(2) en (3).

2. Het vonnis bevat in elk geval:

- (a) de namen en woon- of gewone verblijfplaatsen van de arbiter of arbiters;
- (b) de namen en woon-, vestigings- of gewone verblijfplaatsen van partijen;
- (c) een kort overzicht van de procedure;
- (d) een weergave van de vordering en, zo die is ingesteld, van de tegenvordering;
- (e) de gronden voor de in het vonnis gegeven beslissing;
- (f) de vaststelling van en veroordeling tot betaling van de arbitragekosten bedoeld in artikel 61;
- (g) de vermelding of overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 het scheidsgerecht naar de regelen des rechts dan

wel als goede mannen naar billijkheid heeft beslist;

- (h) de beslissing;
- (i) de plaats van de uitspraak zijnde tevens de plaats van arbitrage bedoeld in artikel 22; en
- (j) de datum van de uitspraak.

3. Indien het vonnis, een uitspraak in arbitraal kort geding, een gedeeltelijk eindvonnis dan wel een tussenvonnis betreft, kunnen de vaststelling van en veroordeling tot betaling van de arbitragekosten genoemd in het vorige lid onder (f) worden aangehouden tot een later tijdstip in het geding.

4. Zo spoedig mogelijk na ondertekening worden de exemplaren van het vonnis naar de administrateur verzonden.

Artikel 50 - Verzending en neerlegging

1. Na ontvangst van het vonnis draagt de administrateur er zorg voor dat namens het scheidsgerecht onverwijld:

- (a) een exemplaar van het vonnis aan iedere partij bij aangetekende brief wordt gezonden;
- (b) een vonnis in arbitraal kort geding en een geheel of gedeeltelijk eindvonnis dat in Nederland is geweest, worden neergelegd ter griffie van de rechtbank binnen het arrondissement waarvan de plaats van arbitrage is gelegen.

2. De administrateur stelt zo spoedig mogelijk partijen en het scheidsgerecht schriftelijk van de datum van neerlegging genoemd in het vorige lid onder (b) in kennis.

3. Een exemplaar van het vonnis blijft gedurende tien jaren berusten in het archief van het NAI. Iedere partij kan gedurende die periode de administrateur verzoeken tegen vergoeding van kosten een door hem gewaarmerkt afschrift

van het vonnis te verschaffen.

Artikel 51 - Verbindende kracht van vonnis

Een arbitraal vonnis is verbindend voor partijen met ingang van de dag waarop het is gewezen. Door arbitrage door het NAI of volgens het Reglement van het NAI overeen te komen, worden partijen geacht de verplichting op zich te hebben genomen het vonnis onverwijld na te komen.

Artikel 52 - Rectificatie van vonnis

1. Een partij kan tot 30 dagen na de dag van de neerlegging van een vonnis bedoeld in artikel 50(1) (b), het scheidsgerecht verzoeken een kennelijke reken- of schrijffout in het vonnis te herstellen.

2. Indien gegevens genoemd in artikel 49(2) (a), (b), (i) en (j), onjuist zijn vermeld of geheel of gedeeltelijk in het vonnis ontbreken, kan een partij, tot 30 dagen na de dag van de neerlegging van een vonnis bedoeld in artikel 50(1) (b), het scheidsgerecht de verbetering van die gegevens verzoeken.

3. Het verzoek wordt schriftelijk in vijfvoud bij de administrateur ingediend. De administrateur zendt een exemplaar van het verzoek aan de wederpartij en het scheidsgerecht.

4. Het scheidsgerecht kan, tot 30 dagen na de dag van de neerlegging van een vonnis bedoeld in artikel 50(1) (b), ook uit eigen beweging tot het herstel genoemd in het eerste lid, of de verbetering genoemd in het tweede lid, overgaan.

5. Gaat het scheidsgerecht tot het herstel of de verbetering over, dan wordt deze door het scheidsgerecht in een apart stuk vermeld welk stuk geacht wordt deel uit te maken van het vonnis. Het stuk wordt in viervoud opgesteld en bevat:

(a) de gegevens vermeld in artikel 49(2) (a) en (b);

- (b) een verwijzing naar het vonnis waarop het herstel of de verbetering betrekking heeft;
- (c) het herstel of de verbetering;
- (d) de datum van het herstel of de verbetering, met dien verstande dat de datum van het vonnis waarop het herstel of de verbetering betrekking heeft, bepalend blijft;
- (e) een ondertekening waarop het bepaalde in artikel 48 van toepassing is.

6. Het in het vorige lid genoemde stuk wordt zo spoedig mogelijk na ondertekening aan de administrateur verzonden. De administrateur zorgt voor de verzending aan partijen en neerlegging ter griffie van de rechtbank; de bepalingen van artikel 50 zijn daarop van overeenkomstige toepassing. Het stuk wordt gehecht aan de exemplaren van het vonnis waarop het betrekking heeft.

7. Wijst het scheidsgerecht het verzoek tot het herstel of de verbetering af, dan deelt het zulks schriftelijk door tussenkomst van de administrateur aan partijen mede.

8. Ingeval van een arbitraal tussenvonnis, is het bepaalde in dit artikel van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het verzoek bedoeld in het eerste en tweede lid kan worden gedaan tot 30 dagen na ontvangst van het vonnis.

Artikel 53 - Aanvullend vonnis

1. Heeft het scheidsgerecht nagelaten te beslissen omtrent een of meer zaken welke aan zijn oordeel waren onderworpen, dan kan een partij, tot 30 dagen na de dag van neerlegging van een vonnis bedoeld in artikel 50(1) (b), het scheidsgerecht verzoeken een aanvullend vonnis te wijzen.

2. Het verzoek wordt schriftelijk in vijfvoud bij de administrateur ingediend. De administrateur zendt een

exemplaar van het verzoek aan de wederpartij en het scheidsgerecht.

3. Voordat het scheidsgerecht op het verzoek beslist, stelt het partijen in de gelegenheid te worden gehoord.

4. Een aanvullend vonnis geldt als een arbitraal vonnis; daarop zijn de bepalingen van deze afdeling van toepassing.

5. Wijst het scheidsgerecht het verzoek tot een aanvullend vonnis af, dan deelt het zulks schriftelijk door tussenkomst van de administrateur aan partijen mede. Een afschrift van deze mededeling, getekend door een arbiter of de secretaris van het scheidsgerecht, wordt, overeenkomstig het bepaalde in artikel 50(1) (b), ter griffie van de rechtbank neergelegd. Het bepaalde in artikel 50(2) en (3) is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 54 - Arbitraal schikkingsvonnis

1. Indien partijen gedurende het geding tot een vergelijk komen, kan op hun gezamenlijk verzoek de inhoud daarvan in een arbitraal vonnis worden vastgelegd. Het scheidsgerecht kan het verzoek zonder opgave van redenen weigeren.

2. Het arbitraal vonnis, houdende een vergelijk tussen partijen, geldt als een arbitraal vonnis; daarop zijn de bepalingen van deze afdeling van toepassing, met dien verstande dat:

(a) het vonnis, in afwijking van het bepaalde in artikel 49(2)(e), niet de gronden waarop het berust, behoeft te bevatten; en

(b) het vonnis door partijen wordt mede-ondertekend.

Artikel 55 - Vertrouwelijkheid en geheimhouding; publicatie van vonnis

1. Een arbitrage is vertrouwelijk en alle direct of indirect

betrokken personen zijn gehouden tot geheimhouding, behoudens en voorzover openbaarmaking uit de wet of de overeenkomst van de partijen voortvloeit.

2. Het NAI is bevoegd het vonnis zonder vermelding van de namen van partijen en met weglating van verdere gegevens welke de identiteit van partijen zouden kunnen openbaren, te laten publiceren, tenzij een partij binnen een maand na ontvangst van het vonnis schriftelijk bij de administrateur daartegen bezwaar heeft gemaakt.

ZESDE AFDELING - KOSTEN

Artikel 56 - Kosten in het algemeen

Onder de kosten van de arbitrage worden verstaan de kosten genoemd in de artikelen 57, 58 en 60 van dit Reglement alsmede de overige kosten welke de arbitrage naar het oordeel van het scheidsgerecht noodzakelijkerwijs met zich meebracht.

Artikel 57 - Administratiekosten

1. De eiser is bij het aanhangig maken van de arbitrage een vast bedrag, berekend volgens het bepaalde in het volgende lid, voor administratiekosten verschuldigd aan het NAI. De administrateur deelt dit bedrag zo spoedig mogelijk na ontvangst van de arbitrageaanvraag aan de eiser mede.

2. De administratiekosten worden berekend op basis van de door het bestuur vastgestelde schaal vervat in de Appendix behorende bij dit Reglement. Deze schaal kan tussentijds door het bestuur worden gewijzigd overeenkomstig het bepaalde in artikel 67. Ingeval de administratiekosten niet kunnen worden berekend op basis van voornoemde schaal, beslist de administrateur.

3. Ingeval een tegenvordering, waaronder begrepen een voorwaardelijke tegenvordering, wordt ingesteld, is de verweerder eveneens administratiekosten berekend volgens het bepaalde in het vorige lid verschuldigd.

4. Bij vermeerdering van een vordering of tegenvordering, is de eiser respectievelijk verweerder een aanvulling op de administratiekosten berekend volgens het bepaalde in het tweede lid verschuldigd.

5. De administrateur draagt zorg voor de invordering van de verschuldigde administratiekosten. Indien na een tweede schriftelijke aanmaning door de administrateur een partij de door haar verschuldigde administratiekosten niet binnen 14 dagen heeft voldaan, wordt zij geacht haar vordering respectievelijk tegenvordering te hebben ingetrokken.

6. Indien een eiser zijn arbitrageaanvraag intrekt voor toezending van het arbitrage dossier aan de arbiter of arbiters, ontvangt hij de helft van de door hem betaalde administratiekosten terug. Hetzelfde geldt indien een verweerder voor toezending van het arbitrage dossier zijn tegenvordering intrekt. In andere gevallen vindt geen restitutie van de administratiekosten plaats.

7. Wanneer partijen alleen de benoeming van een arbiter of van arbiters door het NAI zijn overeengekomen, als bedoeld in artikel 14(7), is de verzoeker de helft van de administratiekosten verschuldigd.

Artikel 58 - Honorarium en verschotten van arbiters

1. Het honorarium van de arbiter of arbiters wordt door de administrateur na overleg met de arbiter of arbiters vastgesteld. Bij de vaststelling van het honorarium wordt rekening gehouden met de tijd welke de arbiter of arbiters aan de zaak hebben besteed, het geldelijk belang van de zaak en de ingewikkeldheid daarvan.

2. Onder de verschotten van een arbiter worden onder meer begrepen redelijke reis- en verblijfskosten, kosten van secretariële bijstand, kosten van vergaderruimte voor de zitting en/of beraadslaging, porti en telefoon-, fax- en e-mailkosten.

Artikel 59 - Depot

1. De administrateur is bevoegd van de eiser een depot te verlangen waaruit, voorzover mogelijk, het honorarium en de verschotten van de arbiter of arbiters zullen worden betaald. Indien de verweerder een tegenvordering, waaronder begrepen een voorwaardelijke tegenvordering, heeft ingesteld, kan de administrateur ook van hem daarvoor een depot verlangen.
2. Het depot genoemd in het vorige lid wordt ook aangewend ter voldoening van de kosten van neerlegging van het vonnis ter griffie van de rechtbank. De kosten van de secretaris, de door het scheidsgerecht benoemde deskundige, technische bijstand en tolk worden eveneens uit het depot betaald, indien en voorzover deze kosten door het scheidsgerecht zijn gemaakt.
3. Zo spoedig mogelijk na toezending van het arbitragegedossier, overleggen de arbiter of arbiters met de administrateur ten aanzien van de omvang van de door hen verwachte werkzaamheden teneinde het bedrag van het depot vast te stellen.
4. De administrateur kan te allen tijde aanvulling van het depot van de eiser en/of verweerder verlangen.
5. Van het depot wordt door de administrateur aan het scheidsgerecht mededeling gedaan.
6. Het scheidsgerecht is bevoegd de arbitrage ten aanzien van de vordering dan wel de tegenvordering met inbegrip van een vordering of tegenvordering in arbitraal kort geding als bedoeld in artikel 37(2) op te schorten zolang de desbetreffende partij het van haar verlangde depot niet heeft gestort. Indien na een tweede schriftelijke aanmaning door de administrateur een partij het van haar verlangde depot niet binnen 14 dagen heeft gestort, wordt zij geacht haar vordering respectievelijk tegenvordering te hebben ingetrokken.
7. Het NAI is niet gehouden tot enige betaling van

kosten die niet door een depot zijn gedekt. Over het bedrag van het gestorte depot wordt geen rente vergoed.

Artikel 60 - Kosten van juridische bijstand

Het scheidsgerecht kan de partij die in het ongelijk is gesteld, veroordelen tot betaling van een redelijke vergoeding voor juridische bijstand van de partij die in het gelijk is gesteld, indien en voorzover deze kosten naar het oordeel van het scheidsgerecht noodzakelijk waren.

Artikel 61 - Vaststelling en veroordeling

1. Het scheidsgerecht stelt de kosten van de arbitrage vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 58(1).
2. De partij die in het ongelijk is gesteld, wordt veroordeeld tot betaling van de kosten, behoudens bijzondere gevallen ter beoordeling van het scheidsgerecht. Indien partijen ieder voor een deel in het ongelijk zijn gesteld, kan het scheidsgerecht de kosten geheel of gedeeltelijk verdelen.
3. Het scheidsgerecht houdt bij de veroordeling tot betaling van de kosten rekening met het ingevolge artikel 59 gestorte depot. Voorzover het door een partij gestorte depot wordt aangewend voor betaling van kosten waarin de andere partij overeenkomstig het vorige lid is veroordeeld, wordt laatstgenoemde partij veroordeeld dit bedrag aan eerstgenoemde partij te vergoeden.
4. Veroordeling tot betaling van de kosten kan ook geschieden zonder dat deze door een partij uitdrukkelijk zijn gevorderd.

Artikel 62 - Kosten bij voortijdige beëindiging

1. Indien voor het laatste eindvonnis een arbiter van zijn opdracht is ontheven, kan deze arbiter aanspraak maken op een redelijke vergoeding voor de door hem verrichte

werkzaamheden, behoudens bijzondere omstandigheden ter beoordeling van de administrateur. Deze vergoeding wordt vastgesteld door de administrateur en valt onder de kosten van de arbitrage.

Zij wordt door het scheidsgerecht bij de vaststelling en veroordeling overeenkomstig het bepaalde in artikel 61 betrokken.

2. Indien voor het laatste eindvonnis de opdracht van het scheidsgerecht is beëindigd, kunnen de arbiter of arbiters eveneens aanspraak maken op een redelijke, door de administrateur vast te stellen vergoeding voor de door hen verrichte werkzaamheden, tenzij de beëindiging plaatsvindt op grond van een onaanvaardbaar trage wijze van uitvoering van de opdracht.

3. Ingeval van een verklaring van onbevoegdheid zijn de bepalingen van deze afdeling van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de kosten zoals vastgesteld ten laste van de eiser worden gebracht.

ZEVENDE AFDELING - SLOTBEPALINGEN

Artikel 63 - Inbreuk op Reglement

Indien is gehandeld in strijd met of is nagelaten te handelen overeenkomstig enige bepaling van dit Reglement, dient een partij, zo spoedig mogelijk nadat de strijdigheid haar bekend is geworden, hiertegen schriftelijk te protesteren, op straffe van verval van recht daarop later, in het arbitraal geding of bij de rechter, alsnog een beroep te doen.

Artikel 64 - Bevoegde voorzieningenrechter

Indien de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen, is de voorzieningenrechter van de rechtbank te Rotterdam bevoegd voor de zaken als bedoeld in artikel 1027(3) Rv betreffende de benoeming van de arbiter of arbiters, artikel 1028 Rv betreffende de bevoorrechte positie van een partij bij de benoeming van de arbiter of arbiters, artikel 1035(2) Rv betreffende de wraking van een arbiter, en artikel

1041(2) Rv betreffende het horen van een onwillige getuige.

Artikel 65 - Niet voorziene gevallen

In alle gevallen die niet zijn voorzien in dit Reglement, dient te worden gehandeld overeenkomstig de geest van dit Reglement.

Artikel 66 - Uitsluiting van aansprakelijkheid

Het NAI, zijn bestuursleden en personeelsleden, de arbiter en diens eventuele secretaris en eventuele andere door (een van) hen in de zaak betrokken personen zijn noch contractueel noch buitencontractueel aansprakelijk voor eventuele schade door eigen of andermans handelen of nalaten of door gebruik van hulpzaken in of rond een arbitrage, een en ander tenzij en voorzover dwingend Nederlands recht aan exoneratie in de weg zou staan. Het NAI, zijn bestuursleden en personeelsleden zijn niet aansprakelijk voor de betaling van enig bedrag dat niet door het depot is gedekt.

Artikel 67 - Wijziging van Reglement

1. Het bestuur kan te allen tijde wijzigingen in dit Reglement aanbrengen. De wijzigingen zijn niet van kracht voor arbitrages die reeds aanhangig zijn.

2. Het Reglement is van toepassing in de vorm, welke het heeft op het tijdstip waarop de arbitrage aanhangig wordt gemaakt.